

TRẦN NAM DŨNG (Tổng Chủ biên)
KHUẾ THANH CHÍNH (Chủ biên)
ĐINH THỊ XUÂN DUNG – NGUYỄN KINH ĐỨC – ĐẬU THỊ HUỆ
ĐINH THỊ KIM LAN – HUỲNH THỊ KIM TRANG

TOÁN

TẬP MỘT

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{2}$

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TRẦN NAM DŨNG (Tổng Chủ biên)
KHÚC THÀNH CHÍNH (Chủ biên)
ĐINH THỊ XUÂN DUNG – NGUYỄN KÍNH ĐỨC – ĐÀU THỊ HUẾ
ĐINH THỊ KIM LAN – HUỲNH THỊ KIM TRANG

TOÁN

4

TẬP MỘT

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học thường có các phần sau:

Cùng học tìm tòi, khám phá, dựa vào kiến thức cũ để hình thành kiến thức mới.

Thực hành các kiến thức, kĩ năng ở phần Cùng học.

Luyện tập và vận dụng kiến thức, kĩ năng vừa học.

Một số kí hiệu khác được dùng trong sách:

	Bạn ong vui về gợi ý hoặc làm mẫu.
	Tham gia các hoạt động toán học vui, đơn giản.
	Khám phá những vấn đề mới liên quan đến kiến thức vừa học.
	Thử thách và phát triển năng lực toán học.
	Giới thiệu một số địa danh và giá trị lịch sử - văn hoá của đất nước.
	Các hoạt động tham khảo tạo thêm cơ hội giúp học sinh kết nối kiến thức đã học với thực tiễn cuộc sống.

Các lệnh yêu cầu viết được thực hiện trên bảng con hoặc vở bài tập.

---

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau!*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Trên tay các em là quyển sách **Toán 4** với nhiều nội dung rất sinh động và thú vị giúp các em tự tìm tòi, khám phá và học tập một cách sáng tạo theo năng lực của mình. Chẳng hạn, các em có thể quan sát, thu thập, sắp xếp và nêu nhận xét về các số liệu trên biểu đồ cột; các em biết đo đạc và tính diện tích phòng học; các em cũng sẽ được làm quen với một loại số mới, đó là phân số; ...

Ở trường, em có cơ hội thực hành cùng bạn bè và thầy cô để khám phá nhiều kiến thức mới mẻ. Ở nhà, em cùng người thân tìm hiểu về cuộc sống xung quanh để thấy được sự phong phú của Toán học.

Sách **Toán 4** sẽ trở thành người bạn thân thiết đồng hành giúp em tìm hiểu thêm nhiều kiến thức bổ ích, biết yêu thương mọi người và hiểu thêm về đất nước Việt Nam tươi đẹp.

Chúc các em có một năm học tràn ngập niềm vui.

Các tác giả

MỤC LỤC

1. Ôn tập và bổ sung	6
Bài 1. Ôn tập các số đến 100 000	7
Bài 2. Ôn tập phép cộng, phép trừ	10
Bài 3. Ôn tập phép nhân, phép chia	13
Bài 4. Số chẵn, số lẻ	15
Bài 5. Em làm được những gì?	17
Bài 6. Bài toán liên quan đến rút về đơn vị	19
Bài 7. Bài toán liên quan đến rút về đơn vị (tiếp theo)	21
Bài 8. Bài toán giải bằng ba bước tính	23
Bài 9. Ôn tập biểu thức số	25
Bài 10. Biểu thức có chứa chữ	26
Bài 11. Biểu thức có chứa chữ (tiếp theo)	28
Bài 12. Biểu thức có chứa chữ (tiếp theo)	29
Bài 13. Tính chất giao hoán, tính chất kết hợp của phép cộng	30
Bài 14. Tính chất giao hoán, tính chất kết hợp của phép nhân	32
Bài 15. Em làm được những gì?	35
Bài 16. Dãy số liệu	37
Bài 17. Biểu đồ cột	39
Bài 18. Số lần lặp lại của một sự kiện	43
Bài 19. Tìm số trung bình cộng	45
Bài 20. Đề-xi-mét vuông	48

Bài 21. Mét vuông	50
Bài 22. Em làm được những gì?	52
Bài 23. Thực hành và trải nghiệm	54
2. Số tự nhiên	56
Bài 24. Các số có sáu chữ số – Hàng và lớp	57
Bài 25. Triệu – Lớp triệu	60
Bài 26. Đọc, viết các số tự nhiên trong hệ thập phân	62
Bài 27. So sánh và xếp thứ tự các số tự nhiên	64
Bài 28. Dãy số tự nhiên	66
Bài 29. Em làm được những gì?	67
Bài 30. Đo góc – Góc nhọn, góc tù, góc bẹt	69
Bài 31. Hai đường thẳng vuông góc	71
Bài 32. Hai đường thẳng song song	72
Bài 33. Em làm được những gì?	74
Bài 34. Giấy	76
Bài 35. Thế kỉ	78
Bài 36. Yến, tạ, tấn	80
Bài 37. Em làm được những gì?	82
Bài 38. Ôn tập học kì 1	84
Bài 39. Thực hành và trải nghiệm	91
Bảng thuật ngữ	94

1. ÔN TẬP VÀ BỔ SUNG

**Bài
1****ÔN TẬP CÁC SỐ ĐẾN 100 000**

- 1** Thực hiện theo mẫu.
Mẫu: Số gồm 3 chục nghìn, 7 nghìn, 6 trăm, 5 chục và 9 đơn vị.
Viết số: 37659
Đọc số: Ba mươi bảy nghìn sáu trăm năm mươi chín.
Viết số thành tổng: $37659 = 30\,000 + 7\,000 + 600 + 50 + 9$.
- a) Số gồm 6 chục nghìn, 8 nghìn, 1 trăm, 4 chục và 5 đơn vị.
b) Số gồm 1 chục nghìn, 2 nghìn và 2 trăm.
c) Số gồm 4 nghìn và 1 đơn vị.

- 2** Số?
a) 4760; 4770; 4780; ?; ?; ?; 4820.
b) 6600; 6700; 6800; ?; ?; ?; 7200.
c) 50000; 60000; 70000; ?; ?; ?.

- 3** Chọn số thích hợp với mỗi tổng.

A $30\,000 + 6\,000 + 200 + 40$

M 36024

B $60\,000 + 3\,000 + 20 + 4$

N 36240

C $60\,000 + 3\,000 + 200 + 40$

P 63240

D $30\,000 + 6\,000 + 20 + 4$

Q 63024

- 4** So sánh số.

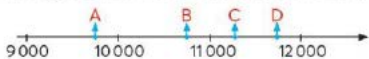
Ví dụ: 76409

76431

giống nhau khác nhau

$$76409 < 76431$$

- a) Sắp xếp các số 10748; 11750; 9747; 11251 theo thứ tự từ bé đến lớn.
b) Tìm vị trí của bốn số ở câu a trên tia số sau:

5 Làm tròn số rồi nói theo mẫu.
 Mẫu: Làm tròn số 81425 đến hàng chục thì được số 81430.

- a) Làm tròn các số sau đến hàng chục: 356; 28 473.
- b) Làm tròn các số sau đến hàng trăm: 2 021; 76 892.
- c) Làm tròn các số sau đến hàng nghìn: 7 428; 16 534.

6
 a) Hãy cho biết trong hình dưới đây có bao nhiêu tiền.

b) Với số tiền trên, có thể mua được hộp bút chì màu nào dưới đây?

56 000 đồng/hộp

48 000 đồng/hộp

46 000 đồng/hộp

Mỗi con vật che số nào?

- a) 34 512; 34 522; 34 532; ; 34 552.
- b) 67 825; 67 925; ; 68 125; .

- 7 Câu nào đúng, câu nào sai?
- a) Số hai mươi bốn nghìn năm trăm linh ba viết là 24503.
 b) Số 81160 đọc là tám một một sáu không.
 c) Số gồm 5 chục nghìn và 2 trăm viết là 5200.
 d) $77\,108 = 70\,000 + 7\,000 + 100 + 8$.

- 8 Chọn ý trả lời đúng.
- a) Số liền sau của số 99 999 là:
 A. 100 000   B. 99 998   C. 10 000   D. 9998
- b) Số 40 050 là:
 A. số tròn chục nghìn   B. số tròn nghìn
 C. số tròn trăm   D. số tròn chục
- c) Làm tròn số 84 572 đến hàng nghìn thì được số:
 A. 80 000   B. 85 000   C. 84 000   D. 84 600
- d) Số bé nhất có bốn chữ số là:
 A. 1000   B. 1111   C. 1234   D. 10 000

- 9 Dưới đây là độ dài quãng đường bộ từ Hà Nội đến một số địa điểm ở nước ta.

Quãng đường	Độ dài khoảng
Hà Nội – Cột cờ Lũng Cú	439 km
Hà Nội – Đất Mũi	2107 km
Hà Nội – Mũi Đồi	1186 km
Hà Nội – A Pa Chải	681 km

- a) Trong bốn quãng đường trên, quãng đường nào dài nhất, quãng đường nào ngắn nhất?
- b) Sắp xếp các số đo độ dài trên theo thứ tự từ lớn đến bé.
- c) Làm tròn các số đo trên đến hàng trăm.
- Quãng đường từ Hà Nội đến cột cờ Lũng Cú dài khoảng .? km.
  - Quãng đường từ Hà Nội đến Đất Mũi dài khoảng .? km.
  - Quãng đường từ Hà Nội đến Mũi Đồi dài khoảng .? km.
  - Quãng đường từ Hà Nội đến A Pa Chải dài khoảng .? km.

**Bài
2****ÔN TẬP PHÉP CỘNG, PHÉP TRỪ****1** Đặt tính rồi tính.

a) $23\,607 + 14\,685$

b) $845 + 76\,928$

c) $59\,194 - 36\,052$

d) $48\,163 - 2\,749$

2 Tính nhẩm.

a) $72 + 20$

b) $411 + 300$

c) $32 + 7 + 8$

$68 - 40$

$625 + 200$

$54 + 7 + 3$

$350 + 30$

$954 - 400$

$1 + 16 + 9$

$970 - 70$

$367 - 300$

$96 + 40 + 4$

3 $>, <, =$

a) $4\,735 + 15$? $4\,735 + 10$

b) $524 - 10$? $525 - 10$

c) $4\,735 - 15$? $4\,735 - 10$

d) $7\,700 + 2\,000$? $6\,700 + 3\,000$

4 Số?

a) $371 + ? = 528$

b) $? + 714 = 6\,250$

c) $? - 281 = 64$

d) $925 - ? = 135$

5 Chọn ý trả lời đúng.

Bốn túi đường có khối lượng lần lượt là:

1 kg; 700 g; 1 kg 500 g; 1 kg 250 g.

a) Túi nặng nhất và túi nhẹ nhất có khối lượng lần lượt là:

A. 1 kg 500 g và 700 g

B. 1 kg 500 g và 1 kg

C. 1 kg và 700 g

D. 700 g và 1 kg

b) Túi nặng nhất hơn túi nhẹ nhất:

A. 300 g

B. 550 g

C. 800 g

D. 1000 g

c) Tổng khối lượng cả bốn túi là:

A. 3 kg

B. 3 kg 700 g

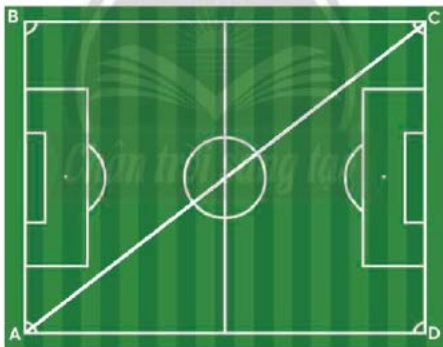
C. 3 kg 750 g

D. 4 kg 450 g

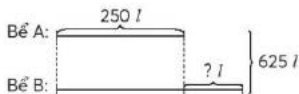
- 6 Con hà mã cân nặng 2500 kg. Con hươu cao cổ nhẹ hơn con hà mã 1100 kg. Con tê giác nặng hơn con hươu cao cổ 1800 kg. Hỏi con tê giác cân nặng bao nhiêu ki-lô-gam?

- 7 Một sân bóng đá hình chữ nhật có chiều rộng 75 m, chiều dài 100 m. An và Tú cùng xuất phát từ A để đến C. Đường đi của An dài bằng nửa chu vi sân bóng đá. Tú đi thẳng từ A đến C nên đường đi ngắn hơn đường đi của An là 50 m. Hỏi đường đi của Tú dài bao nhiêu mét?

- 8 Giải bài toán theo tóm tắt sau.

Tập tính tiền khi mua bán.

Em có 100 000 đồng, em định mua hai hoặc ba món hàng trong các mặt hàng dưới đây. Hãy làm theo hướng dẫn sau:

- Làm tròn giá tiền mỗi món hàng em định mua đến hàng chục nghìn (các số có năm chữ số) hoặc hàng nghìn (các số có bốn chữ số).
- Tính nhẩm tổng số tiền các món hàng em chọn theo số đã làm tròn để xem có đủ tiền mua không.

54 700 đồng/quả

32 200 đồng/cái

7 500 đồng/cái vòng tay

61 000 đồng/quả

49 000 đồng/bộ

59 000 đồng/cái

28 400 đồng/cái vợt
3 500 đồng/quả bóng

16 500 đồng/đôi

6 500 đồng/quả

Thứ Hách

Quan sát các hình sau.

Hình
thứ nhất

Hình
thứ hai

Hình
thứ ba

Hình
thứ tư

Hình
thứ năm

Hình thứ bảy có bao nhiêu hình tam giác màu xanh?

**Bài
3****ÔN TẬP PHÉP NHÂN, PHÉP CHIA**

1 Đặt tính rồi tính.

- a) 31928×3 b) 7150×6 c) $21896 : 7$ d) $8254 : 4$

2 Tính nhẩm.

- a) 20×4 800×3 b) $60 : 3$ $800 : 8$
 70×2 6000×9 $150 : 5$ $6300 : 7$

3 $>, <, =$

- a) 120×3 ? 120×4 b) $18 : (2 \times 3)$? $18 : 2 : 3$
c) $120 : 3$? $120 : 4$ d) 14×8 ? 7×16

4 Số?

- a) $8 \times ? = 240$ b) $? \times 9 = 540$
c) $? : 6 = 20$ d) $45 : ? = 9$

5 Chọn ý trả lời đúng.

- a) Một số khi nhân với 1 thì có kết quả là:
A. chính số đó   B. 1   C. 0   D. số liền sau của số đã cho
- b) Tại một thời điểm, nhiệt độ ở Đà Lạt là 16°C , nhiệt độ ở Tiền Giang gấp 2 lần nhiệt độ ở Đà Lạt. Nhiệt độ ở Tiền Giang lúc đó là:
A. 8°C B. 18°C C. 32°C D. 48°C
- c) Bao gạo thứ nhất cân nặng 25 kg. Bao gạo thứ hai nặng gấp 2 lần bao gạo thứ nhất. Bao gạo thứ hai cân nặng:
A. 23 kg   B. 27 kg   C. 40 kg   D. 50 kg
- d) Bình thứ nhất chứa 12 l nước, bình thứ hai chứa 3 l nước. Lượng nước ở bình thứ nhất gấp mấy lần lượng nước ở bình thứ hai?
A. 4 lần   B. 9 lần   C. 15 lần   D. 36 lần

6 Lớp em có 3 thùng sữa tươi, mỗi thùng có 48 hộp. Chúng em đã uống hết 35 hộp. Hỏi lớp em còn lại bao nhiêu hộp sữa?

7 Quan sát biểu đồ dưới đây.

Số dưa lưới thu hoạch ở vườn nhà bạn Liên

Mỗi có 6 quả.

- a) Trong ba ngày, ngày nào gia đình bạn Liên thu hoạch được nhiều dưa lưới nhất?
b) Trong cả ba ngày, gia đình bạn Liên đã thu hoạch được bao nhiêu quả dưa lưới?

8 Số?

Hiện nay nhiều hộ nông dân và trang trại đã áp dụng kỹ thuật mới trong trồng trọt, nâng cao năng suất và tạo ra các sản phẩm an toàn.

Trồng dưa lưới trong nhà màng (nhà được bao phủ bởi lớp ni-lông trong) cho năng suất cao gấp đôi (gấp 2 lần) so với lối canh tác bình thường ngoài đồng ruộng.

Với cùng diện tích canh tác, nếu trồng dưa lưới theo cách bình thường thu hoạch được 2500 kg thì trồng trong nhà màng thu hoạch được ? kg.

Số?

Hiện nay cây dưa lưới đã được trồng phổ biến ở nước ta. Dưa lưới là loại trái cây ngon và có lợi cho sức khỏe. Một gia đình, nếu mỗi ngày thu hoạch được 6 thùng dưa lưới, mỗi thùng cân nặng 15 kg thì trong 1 tuần, gia đình đó thu hoạch được ? kg dưa lưới.

Quan sát các hình sau.

Hình thứ nhất

Hình thứ hai

Hình thứ ba

Hình thứ tư

...

Hình thứ sáu có bao nhiêu hình tròn?

Bài
4

SỐ CHẴN, SỐ LẺ

Các bạn mang số lẻ bước lên 1 bước!

Số nào là số chẵn, số nào là số lẻ?

Các số có chữ số tận cùng là 0, 2, 4, 6, 8 là số chẵn.

Các số có chữ số tận cùng là 1, 3, 5, 7, 9 là số lẻ.

Các số chẵn: 0; 2; 4; 6; 8; 10; 12; ...

Các số lẻ: 1; 3; 5; 7; 9; 11; 13; ...

1

Tìm các số chẵn, số lẻ rồi nói theo mẫu.

154; 26; 447; 1358; 69; 500; 86 053.

154 là số chẵn vì có chữ số tận cùng là 4.

2

a) Viết ba số chẵn, ba số lẻ.

b) Dùng cả bốn thẻ số sau ghép thành số lẻ lớn nhất.

2 7 5 8

sáng tạo

1

Quan sát bảng các số từ 1 đến 100.

a) Mỗi số bị che là số chẵn hay số lẻ?

b) Từ 1 đến 100 có bao nhiêu số lẻ, bao nhiêu số chẵn?

1	2	3	4	5			8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
					66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97			100

2

a) Thực hiện các phép chia sau rồi xác định các phép chia hết, các phép chia có dư.

$10 : 2$

$22 : 2$

$14 : 2$

$36 : 2$

$58 : 2$

$11 : 2$

$13 : 2$

$25 : 2$

$17 : 2$

$29 : 2$

b) Các số chia hết cho 2 có *tận cùng* là chữ số nào?
Các số không chia hết cho 2 có *tận cùng* là chữ số nào?

- Các số chẵn chia hết cho 2.
- Các số lẻ không chia hết cho 2.

3

Tìm các số chia hết cho 2 trong các số sau:
71; 106; 8; 32; 4 085; 98 130; 619; 2734.

4

Một nhóm bạn được chia đều thành hai đội. Số bạn của nhóm đó là số chẵn hay số lẻ? Tại sao?

Số?

Người ta đánh số nhà ở đường phố như sau: một bên là số chẵn, một bên là số lẻ. Từ đầu đường đến cuối đường, các số nhà được sắp xếp theo thứ tự từ bé đến lớn.

Nếu có dịp, em hãy quan sát các biển số nhà trên đường phố.
Từ đầu đường đến cuối đường, các nhà mang số chẵn ở bên phải hay bên trái em?

- 1** Câu nào đúng, câu nào sai?
- $60752 = 60000 + 700 + 50 + 2$.
  - Số liền sau của một số là số lớn hơn số đó 1 đơn vị.
  - Một số khi cộng với 0 thì bằng chính số đó.
  - Một số khi nhân với 0 thì bằng chính số đó.
  - Chỉ có các số 0; 2; 4; 6; 8 là số chẵn.

- 2** Đã tô màu $\frac{1}{2}$ số con vật của những hình nào?

- 3** Đặt tính rồi tính.
- $69781 + 8154$
  - $5083 - 78$
  - 4207×8
  - $8225 : 6$

Số?

Ba bạn Thu, Thảo, Thành xếp được tất cả 405 ngôi sao. Sau đó, Thu cho Thành 15 ngôi sao, Thảo cho Thành 10 ngôi sao thì số ngôi sao của ba bạn bằng nhau.

- Sau khi Thu và Thảo cho Thành, mỗi bạn có .? ngôi sao.
- Lúc đầu:
Thu xếp được .? ngôi sao.
Thảo xếp được .? ngôi sao.
Thành xếp được .? ngôi sao.

- 4 Các bạn Hà, Huế và Minh cùng đi mua đồ dùng học tập. Hà mang theo 24 000 đồng, Huế mang theo 48 000 đồng, số tiền của Minh bằng một nửa tổng số tiền của Hà và Huế. Hỏi Minh mang theo bao nhiêu tiền?

- 5
- Trong các số từ 1 đến 90, những số nào chia hết cho 9?
  - Có một số tờ giấy màu và một số quyển vở. Mỗi số đều là các số có hai chữ số mà ta chưa biết chữ số hàng đơn vị: 3?; 4?.

Hãy thay mỗi dấu ? bằng một chữ số thích hợp để số dụng cụ học tập này có thể chia đều được cho 9 nhóm bạn trong lớp.

Có ba bạn dự định góp tiền mua chung một hộp đồ chơi. Các bạn phải chọn hộp nào để mỗi bạn sẽ góp một số tiền như nhau và nhận được số lượng đồ chơi như nhau?

**Bài
6****BÀI TOÁN LIÊN QUAN ĐẾN RÚT VỀ ĐƠN VỊ**

Thường đều 18 quyển sách
cho 9 bạn trong tổ.

3 bạn được thưởng
bao nhiêu quyển nhỉ?

Tìm số sách 1 bạn được thưởng.
Tìm số sách 3 bạn được thưởng.

Bài toán: Thường đều 18 quyển sách cho 9 bạn. Hỏi 3 bạn sẽ được thưởng bao nhiêu quyển sách?

Tóm tắt

9 bạn: 18 quyển

3 bạn: ... quyển?

Bài giải

Số sách mỗi bạn được thưởng là:

$$18 : 9 = 2 \text{ (quyển)}$$

Số sách 3 bạn được thưởng là:

$$2 \times 3 = 6 \text{ (quyển)}$$

Đáp số: 6 quyển sách.

Tìm số sách 1 bạn được thưởng là bước **Rút về đơn vị**.

1 Số?

a) 6 hộp: 24 cái bút

1 hộp: ? cái bút

3 hộp: ? cái bút.

b) 5 hộp: 30 cái thước

1 hộp: ? cái thước

7 hộp: ? cái thước.

Số bút
trong
các
hộp
bằng
nhau.

Số thước
trong
các
hộp
bằng
nhau.

2 Nói theo mẫu.

Mẫu: Cô Thu xếp đều 36 cái bánh vào 9 hộp. Hỏi 7 hộp như thế có bao nhiêu cái bánh?

Tìm số bánh trong 1 hộp.

Sau đó, tìm số bánh trong 7 hộp.

1 hộp có 4 cái bánh.
7 hộp có 28 cái bánh.

a) Bà Tâm nhốt đều 24 con thỏ vào 8 chuồng. Hỏi 6 chuồng như thế có bao nhiêu con thỏ?

b) Muốn có 6 can đầy như nhau cần 90 lít nước. Để có 9 can đầy như thế cần bao nhiêu lít nước?

1 Có 35 kg gạo đựng đều trong 7 bao. Hỏi 4 bao gạo như thế có bao nhiêu ki-lô-gam gạo?

2 Muốn lát nền 4 căn phòng như nhau cần 2400 viên gạch cùng loại. Để lát nền 6 căn phòng như thế cần bao nhiêu viên gạch loại đó?

3 Giải bài toán theo tóm tắt sau.

Tóm tắt

2 vỉ trứng: 60000 đồng

3 vỉ trứng: ... đồng?

Giá tiền mỗi vỉ trứng như nhau.

**Bài
7**

BÀI TOÁN LIÊN QUAN ĐẾN RÚT VỀ ĐƠN VỊ (tiếp theo)

Xếp đều 24 cái bánh vào các hộp thì được 3 hộp.

Nếu có 40 cái bánh cùng loại thì sẽ xếp được bao nhiêu hộp như vậy?

Tìm số bánh trong 1 hộp.
Tìm số hộp đựng 40 cái bánh.

Bài toán: Xếp đều 24 cái bánh vào 3 hộp. Hỏi có 40 cái bánh cùng loại thì xếp đều được bao nhiêu hộp như thế?

Tóm tắt

24 cái bánh: 3 hộp
40 cái bánh: ... hộp?

Bài giải

Số bánh trong mỗi hộp là:
 $24 : 3 = 8$ (cái)

Số hộp để xếp 40 cái bánh là:
 $40 : 8 = 5$ (hộp)

Đáp số: 5 hộp.

Tìm số bánh trong 1 hộp là bước *Rút về đơn vị*.

1 Số?

- a) 8 cái bánh: 2 hộp
?. cái bánh: 1 hộp
12 cái bánh: ?. hộp.

- b) 18 cái bánh: 3 hộp
?. cái bánh: 1 hộp
12 cái bánh: ?. hộp.

Số cái bánh trong các hộp bằng nhau.

2 Nói theo mẫu.

Mẫu: Cắm đều 20 bông hoa vào 4 bình hoa. Hỏi có 50 bông hoa thì cắm được bao nhiêu bình hoa như thế?

Tìm số bông hoa được cắm trong 1 bình.

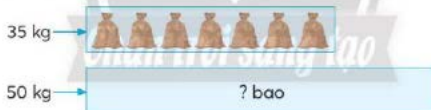
Sau đó, tìm số bình để cắm 50 bông hoa.

5 bông hoa cắm được 1 bình.
50 bông hoa cắm được 10 bình.

- a) Xếp đều 21 quả hồng vào 3 đĩa. Hỏi có 56 quả hồng cùng loại thì xếp được bao nhiêu đĩa như thế?
- b) Cô giáo chia đều 20 bạn thành 5 nhóm. Hỏi có 32 bạn thì chia được bao nhiêu nhóm như thế?

1 Chia đều 35 kg gạo thành 7 bao. Hỏi có 50 kg gạo thì chia đều được bao nhiêu bao như thế?

2 Có 15 bạn đứng thành 3 hàng đều nhau. Hỏi có 35 bạn thì đứng thành mấy hàng như thế?

3 Giải bài toán theo tóm tắt sau.

Tóm tắt
72 cái bàn: 9 xe
56 cái bàn: ... xe?

Các xe chở số cái bàn như nhau.

**Bài
8**

BÀI TOÁN GIẢI BẰNG BA BƯỚC TÍNH

4 500 đồng/cái

7 500 đồng/quyển

Tớ mua 3 cái bút chì và 2 quyển vở.

Tất cả hết bao nhiêu tiền?

Bài toán: An mua 3 cái bút chì và 2 quyển vở. Mỗi cái bút chì có giá 4 500 đồng, mỗi quyển vở có giá 7 500 đồng. Hỏi An đã mua cả vở và bút chì hết bao nhiêu tiền?

Tóm tắt

1 bút chì: 4 500 đồng

1 quyển vở: 7 500 đồng

3 bút chì và 2 quyển vở: ... đồng?

Bài giải

Số tiền An mua bút chì là:

.....?

Số tiền An mua vở là:

.....?

Số tiền An mua bút chì và vở là:

.....?

Đáp số: .?.

Em hoàn thiện bài giải.

Chân trời sáng tạo

- 1** Một chiếc xe chở 5 bao khoai tây và 3 bao khoai lang. Khối lượng khoai tây trong mỗi bao là 25 kg, khối lượng khoai lang trong mỗi bao là 20 kg. Hỏi chiếc xe đó chở tất cả bao nhiêu ki-lô-gam khoai tây và khoai lang?

- a) Sắp xếp thứ tự các bước tính cho phù hợp.

Bước 1	Tính khối lượng khoai tây trong 5 bao
Bước 2	Tính khối lượng khoai tây và khoai lang chiếc xe chở
Bước 3	Tính khối lượng khoai lang trong 3 bao

- b) Giải bài toán.

1 Mẹ mua 4 hộp sữa và 2 kg đường. Mỗi hộp sữa có giá 8 000 đồng, 1 kg đường có giá 22 000 đồng. Hỏi mẹ đã mua cả sữa và đường hết bao nhiêu tiền?

2 Có 3 bao gạo như nhau cân nặng tất cả 45 kg và 1 bao đậu xanh cân nặng 10 kg. Hỏi 5 bao gạo như thế và 1 bao đậu xanh cân nặng bao nhiêu ki-lô-gam?

3 Chọn ý trả lời đúng.

Để đi từ nhà đến hiệu sách, Bình phải đi qua bưu điện. Quãng đường từ nhà Bình đến bưu điện dài 500 m và dài hơn quãng đường từ bưu điện đến hiệu sách là 150 m.

Quãng đường từ nhà Bình đến hiệu sách, cả đi và về:

- A. Ngắn hơn 1 km.
- B. Bằng 1 km.
- C. Dài hơn 1 km nhưng ngắn hơn 2 km.
- D. Dài hơn 2 km.

Em hãy giúp bé Bi tính tổng số tiền phải trả.

Tên hàng	Số lượng	Giá (đồng)	Thành tiền (đồng)
Vở 100 trang	4	9 500	?
Bút chì	2	3 500	?
Tổng cộng: ? đồng			

**Bài
9**

ÔN TẬP BIỂU THỨC SỐ

1

a) Nêu thứ tự thực hiện các phép tính trong mỗi biểu thức sau.

$$125 - 84 + 239 \quad 156 : 3 \times 4 \quad 45 + 27 \times 6 \quad 63 : (162 - 155)$$

b) Tính giá trị mỗi biểu thức trên rồi nói theo mẫu.

Mẫu: $125 - 84 + 239 = 41 + 239$
 $= 280$

280 là giá trị của biểu thức $125 - 84 + 239$.

2

Tính số ngôi sao ở mỗi hình dưới đây theo hai cách (xem mẫu).

Mẫu:

Cách 1: $4 \times 5 + 3 \times 5$
 $= 20 + 15$
 $= 35$

Cách 2: $(4 + 3) \times 5$
 $= 7 \times 5$
 $= 35$

a)

b)

3

Số?

7 000 đồng/cái

33 000 đồng/vỉ

Em dùng 1 tờ tiền 50 000 đồng để mua 1 vỉ trứng và 2 cái bánh mì (giá tiền như trên), người bán hàng sẽ trả lại em .? đồng.

Đã có 5 con chim đến ăn.

Số con chim đến thêm có thể là 1; 2; 3; ...

Ta nói: Có thể có thêm a con chim bay đến thì sẽ có tất cả $5 + a$ con chim.

$5 + a$ là biểu thức có chứa một chữ.

- Nếu $a = 1$ thì $5 + a = 5 + 1 = 6$; 6 là một giá trị của biểu thức $5 + a$.
- Nếu $a = 2$ thì $5 + a = 5 + 2 = 7$; 7 là một giá trị của biểu thức $5 + a$.
- Nếu $a = 6$ thì .....?.....; .....?.....

Mỗi lần thay chữ a bằng số, ta tính được một giá trị của biểu thức $5 + a$.

1 Tính giá trị của biểu thức rồi nói theo mẫu.

Mẫu: $32 - b \times 2$ với $b = 15$

$$\begin{aligned} \text{Nếu } b = 15 \text{ thì } 32 - b \times 2 &= 32 - 15 \times 2 \\ &= 32 - 30 \\ &= 2. \end{aligned}$$

2 là một giá trị của biểu thức $32 - b \times 2$.

- a) $a + 45$ với $a = 18$
- b) $24 : b$ với $b = 8$
- c) $(c - 7) \times 5$ với $c = 18$

Tính giá trị của biểu thức (theo mẫu).

Biểu thức	n	Giá trị của biểu thức
$15 \times n$	6	90
$37 - n + 5$	17	?
$n : 8 \times 6$	40	?
$12 - 36 : n$	3	?

Tính giá trị của biểu thức.

a) $24 + 7 \times a$ với $a = 8$

b) $40 : 5 + b$ với $b = 0$

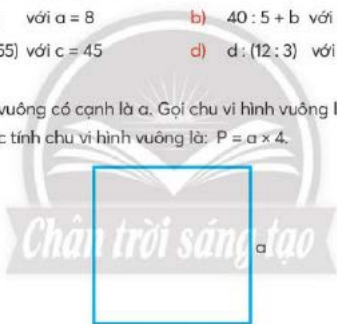
c) $121 - (c + 55)$ với $c = 45$

d) $d : (12 : 3)$ với $d = 24$

Một hình vuông có cạnh là a . Gọi chu vi hình vuông là P .

Công thức tính chu vi hình vuông là: $P = a \times 4$.

Áp dụng công thức, tính các số đo trong bảng dưới đây.

a	5 cm	8 dm	12 m	?
P	20 cm	?	?	24 m

Số?

a) $25 + ? = 52$

b) $? - 14 = 21$

c) $42 : ? = 7$

**Bài
11**

BIỂU THỨC CÓ CHỨA CHỮ (tiếp theo)

Số lượt bóng ném vào rổ

Tú	Hà	Cả hai bạn
?.	?.	?.
a	b	a + b

Tú và Hà thi ném bóng vào rổ.

$a + b$ là biểu thức có chứa hai chữ.

- Nếu $a = 1$ và $b = 3$ thì $a + b = 1 + 3 = 4$;
4 là một giá trị của biểu thức $a + b$.
- Nếu $a = 2$ và $b = 5$ thì .....?
.....?

Mỗi lần thay chữ bằng số, ta tính được một giá trị của biểu thức $a + b$.

1 Tính giá trị của biểu thức $3 \times a + b$ nếu:

a) $a = 8$ và $b = 15$

b) $a = 1$ và $b = 97$

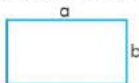
1 Một hình chữ nhật có chiều dài là a , chiều rộng là b (a và b cùng đơn vị đo).

Gọi S là diện tích của hình chữ nhật.

Công thức tính diện tích hình chữ nhật là: $S = a \times b$.

Áp dụng công thức, tính các số đo trong bảng dưới đây.

a	7 cm	7 cm	?. cm
b	5 cm	?. cm	9 cm
S	?. cm ²	35 cm ²	144 cm ²

2 Một hình chữ nhật có chiều dài là a , chiều rộng là b (a và b cùng đơn vị đo).

Gọi P là chu vi của hình chữ nhật.

Công thức tính chu vi hình chữ nhật là: $P = (a + b) \times 2$.

Áp dụng công thức, tính các số đo trong bảng dưới đây.

a	8 cm	12 m	20 m
b	6 cm	7 m	?. m
P	?. cm	?. m	60 m

**Bài
12**

BIỂU THỨC CÓ CHỮ A CHỮ (tiếp theo)

Số lượt bóng đá vào khung thành

An	Bảo	Nam	Cả ba bạn
.?.	.?.	.?.	.?.
a	b	c	a + b + c

Ba bạn thì đá bóng vào khung thành.

$a + b + c$ là biểu thức có chứa ba chữ.

• Nếu $a = 1, b = 2$ và $c = 1$ thì $a + b + c = 1 + 2 + 1 = 4$;

4 là một giá trị của biểu thức $a + b + c$.

• Nếu $a = 2, b = 0$ và $c = 1$ thì .....?.....

.....?.....

Mỗi lần thay chữ bằng số, ta tính được một giá trị của biểu thức $a + b + c$.

1 Tính giá trị của biểu thức $a + b + c$ nếu:

a) $a = 6, b = 9, c = 20$

b) $a = 17, b = 5, c = 8$

2 Tính giá trị của biểu thức $a \times b \times c$ nếu:

a) $a = 4, b = 3, c = 5$

b) $a = 21, b = 0, c = 58$

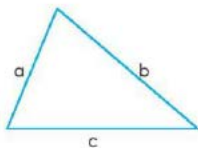
1 Độ dài các cạnh của hình tam giác là a, b, c .

Gọi P là chu vi của hình tam giác.

Công thức tính chu vi hình tam giác là: $P = a + b + c$.

Áp dụng công thức, tính các số đo trong bảng dưới đây.

a	3 cm	8 dm	9 m
b	4 cm	8 dm	9 m
c	5 cm	6 dm	9 m
P	.?.	.?.	.?.

**Bài
13**

**TÍNH CHẤT GIAO HOÁN,
TÍNH CHẤT KẾT HỢP CỦA PHÉP CỘNG**

Một quyển có giá 45000 đồng,
một quyển có giá 47000 đồng.

Tớ lấy 45000 đồng
cộng với 47000 đồng.

Tớ lấy 47000 đồng
cộng với 45000 đồng.

Tính chất giao hoán của phép cộng

Tính và so sánh giá trị các biểu thức:

$$45 + 47 \text{ ? } 47 + 45$$

$$8154 + 695 \text{ ? } 695 + 8154$$

$$a + b = b + a$$

Khi đổi chỗ các số hạng trong một tổng thì tổng không thay đổi.

Đội lính
59.000 đồng + 28.000 đồng + 12.000 đồng

Tính thế nào cho
nhánh nhỉ?

Tính chất kết hợp của phép cộng

Tính và so sánh giá trị các biểu thức:

$$(7 + 9) + 5 \text{ ? } 7 + (9 + 5)$$

$$(59 + 28) + 12 \text{ ? } 59 + (28 + 12)$$

$$(a + b) + c = a + (b + c)$$

Khi cộng một tổng hai số với số thứ ba, ta có thể cộng số thứ nhất với tổng của số thứ hai và số thứ ba.

Chú ý: Ta có thể tính giá trị của biểu thức dạng $a + b + c$ như sau:

$$a + b + c = (a + b) + c = a + (b + c)$$

1 Số?

- a) $75 + 318 = 318 + ?$.   b) $467 + 5924 = ? + 467$
c) $66 + ? = 8672 + 66$ d) $? + 18436 = 18436 + 54$

2 Tính bằng cách thuận tiện.

Mẫu: $17 + 148 + 32 + 83 = (17 + 83) + (148 + 32)$
 $= 100 + 180$
 $= 280$

- a) $24 + 17 + 26$ b) $80 + 310 + 120 + 90$ c) $34 + 140 + 60 + 16$

1 $>, <, =$

- a) $2022 + 1975$? $1975 + 2022$ b) $2022 + 1975$? $1975 + 2020$
c) $2022 + 1975$? $1977 + 2022$ d) $2022 + 1975$? $2025 + 1972$

2 Thay ? bằng số hoặc chữ thích hợp.

- a) $7134 + 2658 = 2658 + ?$.   b) $m + n = ? + m$
c) $m + n + p = (m + p) + ?$.   d) $a + 0 = ? + a = ?$.

3 Tính bằng cách thuận tiện.

- a) $3 \text{ kg} + 30 \text{ kg} + 270 \text{ kg}$
b) $320 \text{ km} + 32 \text{ km} + 680 \text{ km} + 68 \text{ km}$
c) $2500 \text{ l} + 2900 \text{ l} + 2100 \text{ l} + 2500 \text{ l}$

Số?

Tính giúp bà tổng số tiền đi chợ.

**Bài
14**

**TÍNH CHẤT GIAO HOÁN,
TÍNH CHẤT KẾT HỢP CỦA PHÉP NHÂN**

Có bao nhiêu
biển báo
trong hình?

Có mấy cách
tính số biển báo?

Tính chất giao hoán của phép nhân

Tính và so sánh giá trị các biểu thức:

$$4 \times 3 \text{ ? } 3 \times 4$$

$$7 \times 9 \text{ ? } 9 \times 7$$

$$a \times b = b \times a$$

Khi đổi chỗ các thừa số trong một tích thì tích không thay đổi.

Có bao nhiêu
cái bánh mì
trong hình?

Có mấy cách
tính số cái bánh?

Tính chất kết hợp của phép nhân

Tính và so sánh giá trị các biểu thức:

$$(5 \times 3) \times 2 \text{ ? } 5 \times (3 \times 2)$$

$$(12 \times 2) \times 4 \text{ ? } 12 \times (2 \times 4)$$

$$(a \times b) \times c = a \times (b \times c)$$

Khi nhân một tích hai số với số thứ ba, ta có thể nhân số thứ nhất với tích của số thứ hai và số thứ ba.

Chú ý: Ta có thể tính giá trị của biểu thức dạng $a \times b \times c$ như sau:

$$a \times b \times c = (a \times b) \times c = a \times (b \times c)$$

1 Tính bằng cách thuận tiện.

$$\begin{aligned}\text{Mẫu: } 2 \times 9 \times 5 &= (2 \times 5) \times 9 \\ &= 10 \times 9 \\ &= 90\end{aligned}$$

a) $5 \times 3 \times 4$

b) $6 \times 5 \times 7$

c) $20 \times 9 \times 5$

d) $2 \times 7 \times 50$

1 Thay $?$ bằng số hoặc chữ thích hợp.

a) $m \times n = ? \times m$

b) $a \times 1 = ? \times a = ?$

c) $a \times 0 = ? \times a = ?$

2 Nhân một tổng với một số, nhân một số với một tổng.

a) Tính số hộp sữa trên cả hai kệ.

Cách 1: $(6 + 4) \times 2 = 10 \times 2 = 20$

Cách 2: $6 \times 2 + 4 \times 2 = 12 + 8 = 20$

Ta có: $(6 + 4) \times 2 = 6 \times 2 + 4 \times 2$

$$2 \times (6 + 4) = 2 \times 6 + 2 \times 4$$

$$a \times (b + c) = a \times b + a \times c$$

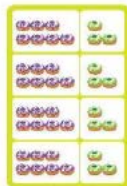
Khi nhân một số với một tổng, ta có thể nhân số đó với từng số hạng của tổng, rồi cộng các kết quả với nhau.

- b) Dưới đây là các biểu thức thể hiện cách tính số cái bánh ở mỗi hình. Chọn hình ảnh phù hợp với biểu thức.

A $8 \times 3 + 2 \times 3$

B $7 \times 4 + 3 \times 4$

C $12 \times 2 + 4 \times 2 + 4 \times 2$

- c) Tính giá trị của mỗi biểu thức ở câu b (theo mẫu).

$$\begin{aligned} \text{Mẫu: } 8 \times 3 + 2 \times 3 &= (8 + 2) \times 3 \\ &= 10 \times 3 \\ &= 30 \end{aligned}$$

- 3) Đội văn nghệ của trường gồm 5 nhóm, mỗi nhóm đều có 6 bạn nữ và 4 bạn nam. Hỏi đội văn nghệ của trường có bao nhiêu bạn?

Số?

An mua 3 phần quà cho lớp. Mỗi phần quà gồm 1 quyển truyện, 1 tờ miếng dán hình và 1 hộp bút chì màu (giá tiền như dưới đây).

An đưa cho cô bán hàng 1 tờ tiền 100 000 đồng, cô bán hàng trả lại An ? đồng.

17 000 đồng/quyển

4 000 đồng/tờ

12 000 đồng/hộp

EM LÀM ĐƯỢC NHỮNG GÌ?

1 Tính giá trị của biểu thức.

- a) $36 + 12 + 14 + 38$ b) $2 \times 3 \times 5\,000$ c) $9 \times 13 + 9 \times 7$

2 Tính chu vi và diện tích hình chữ nhật (theo mẫu).

a	b	$P = (a + b) \times 2$	$S = a \times b$
12 cm	9 cm	$(12 + 9) \times 2 = 42$ (cm)	$12 \times 9 = 108$ (cm ²)
24 cm	7 cm	..?	..?

3

a) Trong hình dưới đây, số hình tròn màu xanh nhiều hơn số hình tròn màu đỏ là bao nhiêu hình?

Cách 1: $14 \times 3 - 4 \times 3 = 42 - 12 = 30$

Cách 2: $(14 - 4) \times 3 = 10 \times 3 = 30$

So sánh giá trị hai biểu thức.

$(14 - 4) \times 3$ ..? $14 \times 3 - 4 \times 3$

b) Tính (theo mẫu).

Mẫu: $14 \times 3 - 4 \times 3 = (14 - 4) \times 3$
 $= 10 \times 3$
 $= 30$

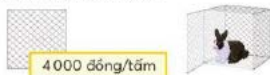
$29 \times 2 - 9 \times 2$

$7 \times 214 - 7 \times 14$

4 Mẹ mua 2 kg cam hết 52 000 đồng, ba mua 3 kg cam cùng loại hết 87 000 đồng. Hỏi ba và mẹ ai mua cam giá rẻ hơn, mỗi ki-lô-gam rẻ hơn bao nhiêu tiền?

- 5** Lớp em dự định mua các tấm lưới hình vuông để lắp ráp các chuồng thỏ có dạng khối lập phương (xem hình).

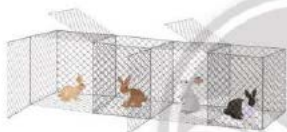

a) Số?

Để lắp ráp 4 chuồng thỏ như hình bên dưới thì phải dùng .?. đồng để mua các tấm lưới.

b) Quan sát hình ảnh 4 chuồng thỏ được lắp ráp theo cách sau.

- Tại sao với cách lắp ráp này số tấm lưới phải dùng sẽ ít đi mặc dù các chuồng vẫn riêng biệt?

- Số?

4 chuồng thỏ lắp ráp theo cách này sẽ tiết kiệm được tất cả là .?. đồng.

Vẫn dùng các tấm lưới ở bài **5**, em hãy tìm cách lắp ráp 4 chuồng thỏ để chi phí tiết kiệm hơn cách lắp ráp ở câu b. (Kích thước mỗi chuồng không thay đổi, các chuồng riêng biệt.)

Thỏ là loài vật được nuôi nhiều ở nước ta. Thỏ đáng yêu và mang lại nhiều lợi ích cho con người.

Mỗi năm thỏ cái đẻ khoảng 7 lứa, mỗi lứa khoảng 6 thỏ con.

Thỏ trưởng thành thường nặng khoảng 3 kg.

Quan sát bảng sau.

Khối lượng mỗi con thỏ (kg)	a
Số con thỏ trong mỗi chuồng	b
Số chuồng thỏ	c
Khối lượng thỏ trong các chuồng	$a \times b \times c$

Tính giá trị của biểu thức $a \times b \times c$ với $a = 3$, $b = 2$, $c = 5$.

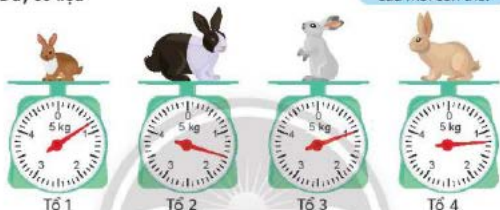
Con thỏ của tổ tớ nặng nhất.

Con thỏ của tổ mới nặng nhất.

• **Dãy số liệu**

Đọc số đo khối lượng của mỗi con thỏ.

Viết các số đo khối lượng của bốn con thỏ ta được **dãy số liệu**:
800 g; 1 kg 500 g; 1 kg; 1 kg 200 g.

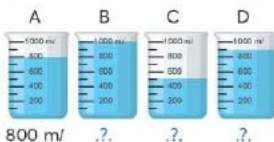
Dãy trên có bốn số liệu:
Số thứ nhất là 800 g, số thứ hai là .?, số thứ ba là .?, số thứ tư là .?

• **Sắp xếp dãy số liệu**

Ta có thể sắp xếp dãy số liệu theo nhiều cách.
Ví dụ: Sắp xếp dãy số liệu trên theo thứ tự từ lớn đến bé:
1 kg 500 g; 1 kg 200 g; 1 kg; 800 g.

1 Quan sát hình ảnh, viết dãy số liệu rồi sắp xếp dãy số liệu theo thứ tự từ bé đến lớn.

a) Lượng nước trong mỗi bình.

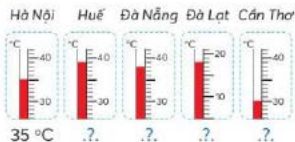
800 ml

.?

.?

.?

b) Nhiệt độ tại một thời điểm.

35 °C

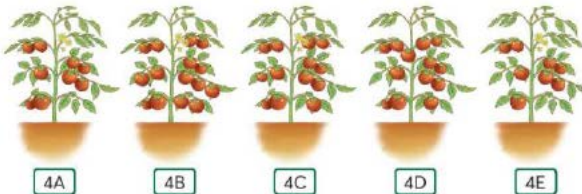
.?

.?

.?

.?

- 2 Dưới đây là hình ảnh cây cà chua của mỗi lớp trồng ở vườn trường.

- a) Đếm số quả cà chua ở mỗi cây để hoàn thành bảng thống kê số liệu.

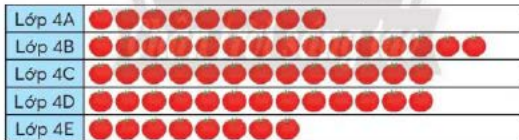
Lớp	4A	4B	4C	4D	4E
Số quả	9	?	?	?	?

- b) Viết dãy số liệu: 9; ?; ?; ?; ?.
 c) Sắp xếp dãy số liệu theo thứ tự từ bé đến lớn.
 d) Sắp xếp tên các lớp theo thứ tự số lượng quả từ ít đến nhiều.

1

- a) Đọc biểu đồ tranh sau:

Số quả cà chua trên cây mỗi lớp trồng

- b) Dựa vào biểu đồ, trả lời các câu hỏi:
 - Cây cà chua của lớp 4D ít hơn cây của lớp 4B bao nhiêu quả?
 - Cây cà chua có nhiều quả nhất hơn cây có ít quả nhất là bao nhiêu quả?

Thống kê phương tiện di chuyển từ nhà đến trường của học sinh trong lớp vào ngày hôm nay: đi bộ, xe đạp, xe máy (do người lớn chở), xe buýt, các phương tiện khác.

Thực hiện tương tự bài 2.

Ở biểu đồ tranh, các số liệu thể hiện bằng hình ảnh.

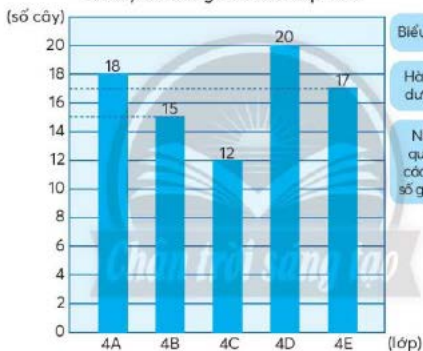

Nếu quá nhiều hình ảnh thì bất tiện nhé!

• **Biểu đồ cột**

Dưới đây là biểu đồ cho biết số cây đã trồng của khối lớp Bốn.

Số cây đã trồng của khối lớp Bốn

Biểu đồ biểu thị gì?

Hàng ngang bên dưới cho biết gì?

Nhận xét sự liên quan của độ cao các cột tô màu với số ghi ở cột bên trái.

• **Đọc và mô tả các số liệu ở biểu đồ**

– Biểu đồ cho biết số cây đã trồng của các lớp khối Bốn gồm: 4A, ?, ?, ?, ?.

– Mỗi cột tô màu biểu thị số cây trồng của mỗi lớp.

Lớp 4A trồng được 18 cây, lớp 4B trồng được 15 cây, ?, ?, ?.

– Dựa vào độ cao, thấp của các cột màu, ta dễ dàng so sánh số cây đã trồng của các lớp.

Ví dụ: Lớp đã trồng nhiều cây nhất là 4D, ít cây nhất là 4C.

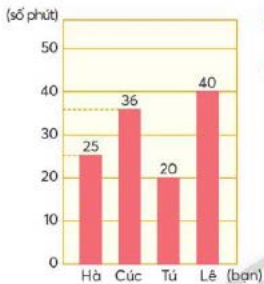
Lớp 4A trồng được nhiều cây hơn lớp 4E.

Lớp 4B trồng được ít cây hơn lớp 4E.

1 Quan sát biểu đồ sau.

Thời gian ăn bữa trưa của nhóm em

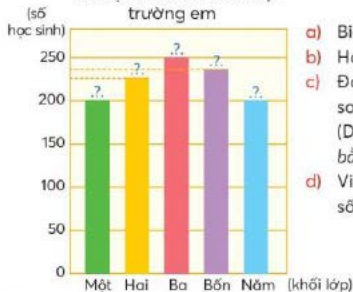
- Biểu đồ cột ở bên biểu diễn gì?
- Nêu tên các bạn trong nhóm.
- Các cột tô màu cho biết điều gì? Mỗi bạn ăn bữa trưa trong bao lâu?
- So sánh thời gian ăn bữa trưa của các bạn.
  - Bạn nào ăn nhanh nhất, bạn nào ăn chậm nhất?
  - Bạn Lê ăn lâu hơn bạn Tú bao nhiêu phút?
  - Bạn Hà ăn nhanh hơn bạn Cúc bao nhiêu phút?
- Có mấy bạn ăn bữa trưa nhanh hơn 30 phút? Có bạn nào ăn bữa trưa lâu hơn 1 giờ không?

2 Cho bảng thống kê số học sinh theo các khối lớp của một trường tiểu học.

Khối lớp	Một	Hai	Ba	Bốn	Năm
Số học sinh	200	224	250	238	200

Biểu đồ cột sau thể hiện các số liệu trên.

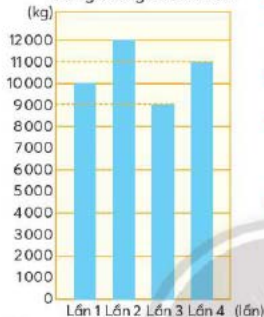
Số học sinh các khối lớp trường em

- Biểu đồ cột ở bên biểu diễn gì?
- Hoàn thiện biểu đồ bên.
- Đọc số liệu trên biểu đồ rồi so sánh số học sinh các khối lớp. (Dùng các từ *nhiều hơn*, *ít hơn*, *bằng*, *nhiều nhất*, *ít nhất*.)
- Viết tên các khối lớp theo thứ tự số học sinh từ ít đến nhiều.

- 1** Trong một đợt dịch bệnh, các tỉnh và thành phố trên cả nước đã hỗ trợ lương thực, thực phẩm cho các gia đình gặp khó khăn. Số liệu được cho trong biểu đồ sau.

Khối lượng gạo hỗ trợ tại một khu vực trong tháng 8 năm 2021

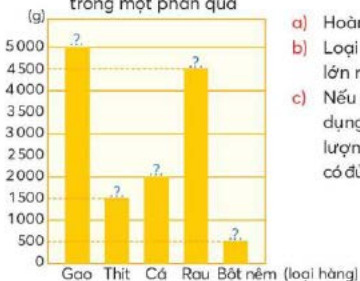
- a) Trong tháng 8 năm 2021, khu vực này đã được hỗ trợ gạo mấy lần? Nếu khối lượng gạo hỗ trợ mỗi lần.
 b) Khối lượng gạo hỗ trợ nhiều nhất là lần nào?
 c) Tổng khối lượng gạo hỗ trợ khu vực đó trong tháng 8 là bao nhiêu ki-lô-gam?
 d) Nếu khối lượng gạo của mỗi phần quà là 5 kg thì tổng số gạo trên chia được thành bao nhiêu phần quà?

- 2** Khối lượng các loại hàng trong một phần quà như sau:

Loại hàng	Gạo	Thịt	Cá	Rau	Bột nêm
Khối lượng	5 kg	1 kg 500 g	2 kg	4 kg 500 g	500 g

Người ta thể hiện các số liệu trong bảng trên bằng biểu đồ sau.

Khối lượng các loại hàng trong một phần quà

- a) Hoàn thiện biểu đồ bên.
 b) Loại hàng nào có khối lượng lớn nhất?
 c) Nếu một gia đình mỗi ngày sử dụng 500 g thịt hoặc cá thì lượng thịt, cá ở một phần quà có đủ dùng trong một tuần không?

3

a) Hoàn thành bảng thống kê sau:

Các loại sách, báo, truyện học sinh lớp 4C thích đọc

Tên sách, báo, truyện	Kiểm đếm	Số bạn thích
Báo Nhi đồng		25
Sách khoa học		?.
Sách danh nhân		?.
Truyện cổ tích		?.
Truyện loài vật		?.

b) Quan sát biểu đồ cột sau.

Số học sinh thích đọc sách, báo, truyện

- Hoàn thiện biểu đồ trên.
- Trong các loại sách, báo, truyện được tìm hiểu, học sinh lớp 4C thích đọc loại nào nhất?

Thống kê loại phần thưởng mà mỗi bạn lớp em thích nhất:

Sách truyện; dụng cụ học tập; dụng cụ thể thao.

Loại phần thưởng	Kiểm đếm	Số bạn
Sách truyện	?.	?.
Dụng cụ học tập	?.	?.
Dụng cụ thể thao	?.	?.

SỐ LẦN LẶP LẠI CỦA MỘT SỰ KIỆN

Huấn luyện viên kiểm tra kĩ năng ném bóng vào rổ của ba cầu thủ và ghi lại kết quả ở bảng sau.

Kết quả sau 100 lần ném bóng

Họ tên cầu thủ	Số lần ném bóng vào rổ
Đỗ Minh An	69
Vũ Thái	54
Trần Khoa	75

- Ở mỗi lần ném bóng, hai sự kiện có thể xảy ra là: bóng vào rổ hoặc bóng không vào rổ.
- Sau khi ném bóng nhiều lần, ta kiểm đếm được số lần lặp lại của sự kiện bóng vào rổ.
- Ví dụ: Kiểm tra kĩ năng ném bóng vào rổ của cầu thủ Đỗ Minh An. Số lần thực hiện: 100 lần. Sự kiện bóng vào rổ xảy ra: 69 lần.

1 Mỗi bạn lấy được bao nhiêu lần viên bi màu đỏ?

- a) Nhóm hai bạn thực hành.
- Trong túi có 2 viên bi, một viên màu xanh và một viên màu đỏ.
  - Không nhìn vào túi, các bạn thay nhau mỗi lần lấy một viên bi, xem màu rồi đặt lại viên bi vào túi.
  - Nếu viên bi vừa lấy là màu đỏ thì vẽ 1 vạch.
  - Mỗi bạn thực hiện 10 lần.

Ví dụ:

Vinh: Sự kiện lấy được viên bi màu đỏ xảy ra 4 lần (||||).

Hà: Sự kiện lấy được viên bi màu đỏ xảy ra 7 lần (|||||).

- b) Giáo viên lập bảng thống kê số lần lấy được viên bi màu đỏ của học sinh cả lớp.

Số lần lấy được viên bi màu đỏ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Số học sinh	..?	..?	..?	..?	..?	..?	..?	..?	..?	..?	..?

Số lần lấy được viên bi màu đỏ nào có nhiều học sinh nhất?

- 1 Một ô tô đi trên đường, đến ngã tư có tín hiệu đèn giao thông.

- a) Khi đến ngã tư đó, tín hiệu đèn giao thông có thể là màu gì?

- b) Có thể, chắc chắn hay không thể?

- Ô tô ..? đi khi tín hiệu màu đỏ.
- Ô tô ..? được đi khi tín hiệu màu xanh.
- Ô tô ..? được đi khi tín hiệu màu vàng.

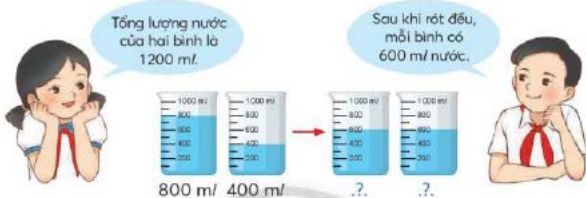
- 2 Giáo viên kiểm tra kĩ năng ném bóng vào rổ của một nhóm học sinh và ghi lại kết quả ở bảng dưới đây.

Học sinh	Số lần ném bóng vào rổ
Lê Thị Thuý	
Trần Ngọc Hà	
Lê Phước	
Vũ Dương	
Lê Bách	
Trần Hiếu	

- a) Hãy nêu số lần ném bóng vào rổ của mỗi bạn. Bạn nào ném bóng vào rổ nhiều nhất? Bạn nào ném bóng vào rổ ít nhất?
- b) Học sinh có 4 lần ném bóng vào rổ trở lên thì đạt yêu cầu. Vậy trong nhóm học sinh được kiểm tra có bao nhiêu bạn đạt yêu cầu?

TÌM SỐ TRUNG BÌNH CỘNG

Ví dụ 1: Rót vào bình thứ nhất 800 ml nước, rót vào bình thứ hai 400 ml nước. Nếu lượng nước đó được rót đều vào hai bình thì mỗi bình có bao nhiêu mi-li-lit nước?

Ta gọi số 600 là số *trung bình cộng* của hai số 800 và 400.

Ta nói: Bình thứ nhất có 800 ml, bình thứ hai có 400 ml, *trung bình* mỗi bình có 600 ml.

Ví dụ 2: Tuần trước, Thu thực hiện ba bài kiểm tra ném bóng vào rổ. Kết quả các bài kiểm tra cho trong bảng sau:

Ngày kiểm tra	Thứ Ba	Thứ Năm	Thứ Bảy
Ném vào rổ	5 (quả)	7 (quả)	6 (quả)

Hỏi trung bình mỗi ngày Thu ném vào rổ bao nhiêu quả?

Tính số trung bình cộng của 5; 7 và 6:

$$(5 + 7 + 6) : 3 = 6$$

Muốn tìm số trung bình cộng của nhiều số, ta lấy tổng các số đó chia cho số các số hạng.

1 Tìm số trung bình cộng của các số.

Mẫu: 9; 18; 14 và 23

$$(9 + 18 + 14 + 23) : 4 = 16$$

- a) 9 và 11   b) 124; 152 và 144   c) 71; 28; 29 và 72

2 Quan sát biểu đồ sau.

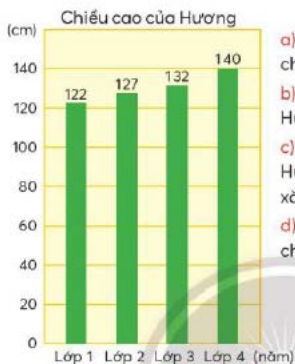
- a) Mỗi con thỏ của các tổ cân nặng bao nhiêu gam?
b) Trung bình mỗi con thỏ cân nặng bao nhiêu gam?
c) So với khối lượng trung bình của bốn con, mỗi con thỏ của các tổ nặng hơn hay nhẹ hơn bao nhiêu gam?

1 Tìm số trung bình cộng của các số.

- a) 815 và 729
b) 241; 135 và 215
c) 140; 210; 160 và 290

- 2 Biểu đồ sau thể hiện chiều cao của bạn Hương được đo vào đầu mỗi năm học.

- a) Sau mỗi năm Hương có tăng chiều cao không?
b) Viết dãy số liệu về chiều cao của Hương theo thứ tự từng năm.
c) Sau mỗi năm chiều cao của Hương tăng lên lượt bao nhiêu xăng-ti-mét?
d) Trung bình mỗi năm Hương tăng chiều cao bao nhiêu xăng-ti-mét?

- 3 Ngày Chủ nhật xanh, trường em tham gia vệ sinh môi trường. Khối lớp Bốn thu gom vỏ hộp để tái chế. Các lớp 4A, 4B, 4C và 4D lần lượt thu được 238, 252, 241 và 289 vỏ hộp. Hỏi trung bình mỗi lớp thu được bao nhiêu vỏ hộp?

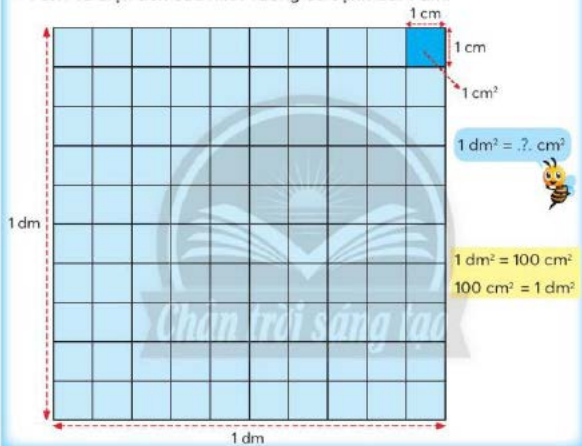
Theo xăng-ti-mét vuông

Tính diện tích một bàn theo đơn vị nào?

Có đơn vị khác để đo diện tích không?

- Đề-xi-mét vuông là một đơn vị đo diện tích.
- Đề-xi-mét vuông viết tắt là dm^2 .
- $1 dm^2$ là diện tích của hình vuông có cạnh dài $1 dm$.

1

- Vẽ một hình vuông cạnh dài $1 dm$ trên giấy kẻ ô vuông, cắt hình vuông vừa vẽ để được miếng giấy có diện tích $1 dm^2$.
- Ước lượng diện tích một số đồ vật theo đề-xi-mét vuông rồi dùng mảnh giấy trên để đo diện tích các đồ vật.

Diện tích	Ước lượng	Đo
Bìa sách Toán 4	khoảng $?. dm^2$	$?. dm^2$
Mặt bàn học sinh	khoảng $?. dm^2$	$?. dm^2$

1 Chuyển đổi các số đo diện tích.

- a) $4 \text{ dm}^2 = ? \text{ cm}^2$ $7 \text{ dm}^2 = ? \text{ cm}^2$ $12 \text{ dm}^2 = ? \text{ cm}^2$
b) $200 \text{ cm}^2 = ? \text{ dm}^2$ $900 \text{ cm}^2 = ? \text{ dm}^2$ $1000 \text{ cm}^2 = ? \text{ dm}^2$
c) Mẫu: $3 \text{ dm}^2 50 \text{ cm}^2 = 350 \text{ cm}^2$

$$3 \text{ dm}^2 = 300 \text{ cm}^2$$
$$300 \text{ cm}^2 + 50 \text{ cm}^2 = 350 \text{ cm}^2$$

$$14 \text{ dm}^2 70 \text{ cm}^2 = ? \text{ cm}^2 \quad 8 \text{ dm}^2 6 \text{ cm}^2 = ? \text{ cm}^2$$

2 Câu nào đúng, câu nào sai?

Hình vuông A

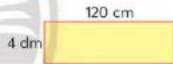

Hình chữ nhật B

- a) Hình A và hình B có diện tích bằng nhau.
b) Hình A và hình B có chu vi bằng nhau.
c) Tổng diện tích hai hình là 101 dm^2 .

3 Chọn ý trả lời đúng.

Hình bên là một bàn hình chữ nhật.

Diện tích mặt bàn là:

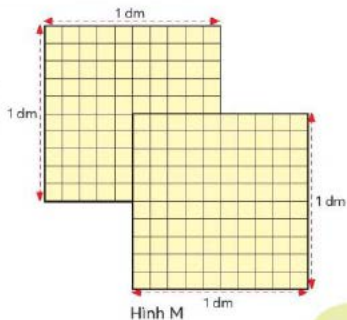
- A. 480 cm^2 B. 480 dm^2 C. 48 cm^2 D. 48 dm^2

Số?

Hai miếng giấy kẻ ô vuông cạnh 1 dm được xếp như hình bên tạo thành hình M.

- Chu vi của hình M là $? \text{ cm}$.
- Diện tích của hình M là $? \text{ cm}^2$.

Hình M

Diện tích sân trường đo theo đơn vị nào?

Sân trường rộng quá!

Các cạnh của sân trường thường đo theo đơn vị mét. Vậy diện tích đo theo mét vuông.

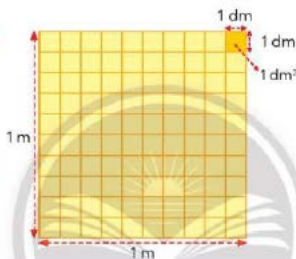
- Mét vuông là một đơn vị đo diện tích.
- Mét vuông viết tắt là m^2 .
- $1 m^2$ là diện tích của hình vuông có cạnh dài 1 m.

$1 m^2 = 100 dm^2$

$1 m^2 = 100 dm^2$

$100 dm^2 = 1 m^2$

1 Thực hành theo nhóm.

- Ước lượng diện tích bảng lớp, cửa sổ, cửa ra vào theo mét vuông.
- Giáo viên vẽ một hình vuông cạnh dài 1 m. Nếu sân phòng học có lát gạch vuông, $1 m^2$ khoảng mấy viên gạch đó?
- Xếp các cuốn sách Toán 4 sát nhau che hình vuông vừa vẽ. Khoảng bao nhiêu cuốn sách thì che gần kín hình vuông?

Sử dụng hình ảnh hình vuông cạnh dài 1 m ở phần Cùng học để thực hiện bài 2 và 3.

2

a) Đếm theo đề-xi-mét vuông.

- Đếm trên một hàng: 1 dm², 2 dm², 3 dm², ..., 10 dm².
- Đếm các hàng: 10 dm², 20 dm², 30 dm², ..., 100 dm².

$$1 \text{ m}^2 = 100 \text{ dm}^2$$

$$100 \text{ dm}^2 = 1 \text{ m}^2$$

b) Số?

$$4 \text{ m}^2 = \text{?. dm}^2$$

$$700 \text{ dm}^2 = \text{?. m}^2$$

$$15 \text{ m}^2 = \text{?. dm}^2$$

$$2000 \text{ dm}^2 = \text{?. m}^2$$

3

a) Đếm theo xăng-ti-mét vuông.

- Đếm trên một hàng: 100 cm², 200 cm², ..., 1000 cm².
- Đếm các hàng: 1000 cm², 2000 cm², ..., 10 000 cm².

$$1 \text{ m}^2 = 10\,000 \text{ cm}^2$$

$$10\,000 \text{ cm}^2 = 1 \text{ m}^2$$

b) Số?

$$2 \text{ m}^2 = \text{?. cm}^2$$

$$50\,000 \text{ cm}^2 = \text{?. m}^2$$

$$7 \text{ m}^2 = \text{?. cm}^2$$

$$100\,000 \text{ cm}^2 = \text{?. m}^2$$

1

Số?

a) $6 \text{ m}^2 76 \text{ dm}^2 = \text{?. dm}^2$

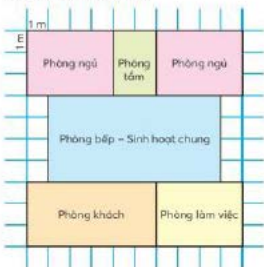
b) $3 \text{ dm}^2 15 \text{ cm}^2 = \text{?. cm}^2$

c) $3 \text{ m}^2 2 \text{ dm}^2 = \text{?. dm}^2$

d) $8 \text{ m}^2 4 \text{ cm}^2 = \text{?. cm}^2$

2

Ông ngoại của bạn Huy chuẩn bị xây nhà, ông nói Huy vẽ cách sắp xếp các phòng trên giấy kẻ ô vuông. Quan sát bản vẽ dưới đây của Huy rồi trả lời câu hỏi.

- a) Phòng nào có diện tích lớn nhất?
Phòng nào có diện tích bé nhất?
- b) Diện tích mỗi phòng ngủ là bao nhiêu mét vuông?
- c) Tổng diện tích tất cả các phòng là bao nhiêu mét vuông?

- 1** Thực hiện các yêu cầu.
- Đọc các số: 38 504, 2021, 100 000.
  - Viết các số:
Bốn mươi nghìn không trăm linh bảy.
Ba nghìn sáu trăm hai mươi lăm.
  - Số 20687 là số chẵn hay số lẻ?
  - Viết số 96 034 thành tổng theo các hàng.
- 2** Đặt tính rồi tính.
- $9\ 251 + 24\ 078$
  - $17\ 262 - 5\ 637$
  - $8\ 316 \times 4$
  - $2\ 745 : 9$
- 3** Quan sát giá tiền bút và vở ở hình bên.
- Em chọn các biểu thức thể hiện cách tính tiền 6 cái bút và 6 quyển vở.

A $2\ 150 \times 6 + 4\ 050 \times 6$

B $2\ 150 \times 6 + 4\ 050$

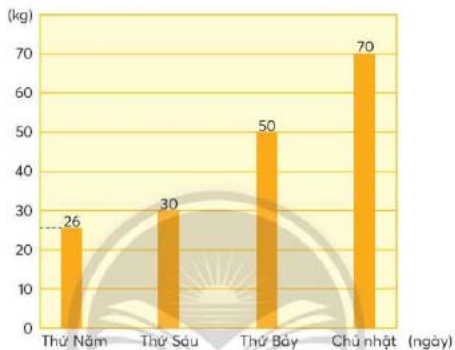
C $2\ 150 + 4\ 050 \times 6$

D $(2\ 150 + 4\ 050) \times 6$
  - Tính giá trị của một biểu thức mà em đã chọn.
  - Nếu em mang theo 38 000 đồng để mua số bút và vở trên thì tiền còn thừa có đủ mua thêm 1 cái bút không?
- 4** m^2 , dm^2 hay cm^2 ?
- Diện tích một chiếc khăn vớ: 15 .?
  - Diện tích một căn phòng: 15 .?
  - Diện tích một ô cửa sổ trong nhà tắm: 15 .?
- 5** Bà ngoại của An cắt vải vụn thành những mảnh hình vuông rồi may nối chúng lại thành một cái chăn (mền) hai lớp. Khi đó cái chăn gồm các ô vải hình vuông cạnh dài 1 dm. Bà ngoại dự định làm 3 cái chăn hình vuông cạnh dài 1 m. Em hãy tính giúp bà số mảnh vải hình vuông cần dùng.
(Coi mép nối của các đường may không đáng kể.)

- 6 Người quản lí của một cửa hàng ăn đã thống kê lượng thực phẩm (thịt, hải sản) dư thừa do khách để lại vào một số ngày trong một tuần. Quan sát biểu đồ sau.

Khối lượng thực phẩm dư thừa ở bốn ngày cuối tuần

- Từ thứ Năm đến Chủ nhật, lượng thực phẩm dư thừa tăng hay giảm?
- Viết dãy số liệu về khối lượng thực phẩm dư thừa ở từng ngày theo thứ tự từ ít đến nhiều.
- Trong bốn ngày cuối tuần, trung bình mỗi ngày khách đã lãng phí bao nhiêu ki-lô-gam thực phẩm?

- 7 Số?

Một gia đình có 5 người, trung bình mỗi người sử dụng 120 l nước/ ngày.

Gia đình đó đã áp dụng một số biện pháp tiết kiệm nên trung bình mỗi người sử dụng 105 l nước/ ngày.

Như vậy, trong 7 ngày, gia đình đó đã tiết kiệm được ? l nước.

Em trao đổi với người thân: Những chỉ tiêu nào hằng ngày ở gia đình em có thể tiết kiệm được?

TÍNH DIỆN TÍCH BÀN HỌC VÀ PHÒNG HỌC

Thực hành theo nhóm.

1. Tính diện tích mặt bàn học của em theo đơn vị đề-xi-mét vuông

a) Thảo luận

- Một bàn học có dạng hình gì?
- Để tính diện tích một bàn cần biết số các đo nào?
- Phân công nhiệm vụ:
  - Đo các cạnh dài và cạnh ngắn của một bàn theo đơn vị xăng-ti-mét.

Nếu số đo không phải là số tròn chục, các em làm tròn số đến hàng chục.

Ví dụ: 53 cm; 45 cm.

+ Làm tròn số đo 53 cm đến hàng chục thì được 50 cm.

+ Làm tròn số đo 45 cm đến hàng chục thì được 50 cm.

• Tính toán:

+ Chuyển đổi số đo (đã làm tròn thành số tròn chục) từ đơn vị xăng-ti-mét sang đơn vị đề-xi-mét.

+ Tính diện tích mặt bàn theo đơn vị đề-xi-mét vuông.

• Chuẩn bị các nội dung sẽ trình bày trước lớp.

b) Thực hiện các nhiệm vụ được phân công.

c) Trình bày các nội dung đã thực hiện trước lớp.

2. Tính diện tích sàn phòng học theo đơn vị mét vuông

a) Thảo luận

- Sàn phòng học có dạng hình gì?
- Để tính diện tích sàn phòng học cần biết các số đo nào?
- Thống nhất dụng cụ đo: thước mét.
- Phân công nhiệm vụ:
  - Đo các cạnh dài và cạnh ngắn của sàn phòng học.

Nếu đơn vị mét không biểu thị chính xác chiều dài và chiều rộng thì phần còn lại được đo theo đơn vị xăng-ti-mét.

Ví dụ: 5 m 38 cm.

- Làm tròn số đo trên theo đơn vị mét.
  - + Chuyển đổi đơn vị đo theo xăng-ti-mét.
 $5\text{ m } 38\text{ cm} = 538\text{ cm}$
  - + Làm tròn số đo theo đơn vị xăng-ti-mét đến hàng trăm.
Làm tròn số đo 538 cm đến hàng trăm thì được 500 cm hay 5 m.
  - + Kết luận.
Làm tròn số đo 5 m 38 cm theo đơn vị mét thì được 5 m.
- Tính toán: Tính diện tích sàn phòng học.
- Chuẩn bị các nội dung sẽ trình bày trước lớp.

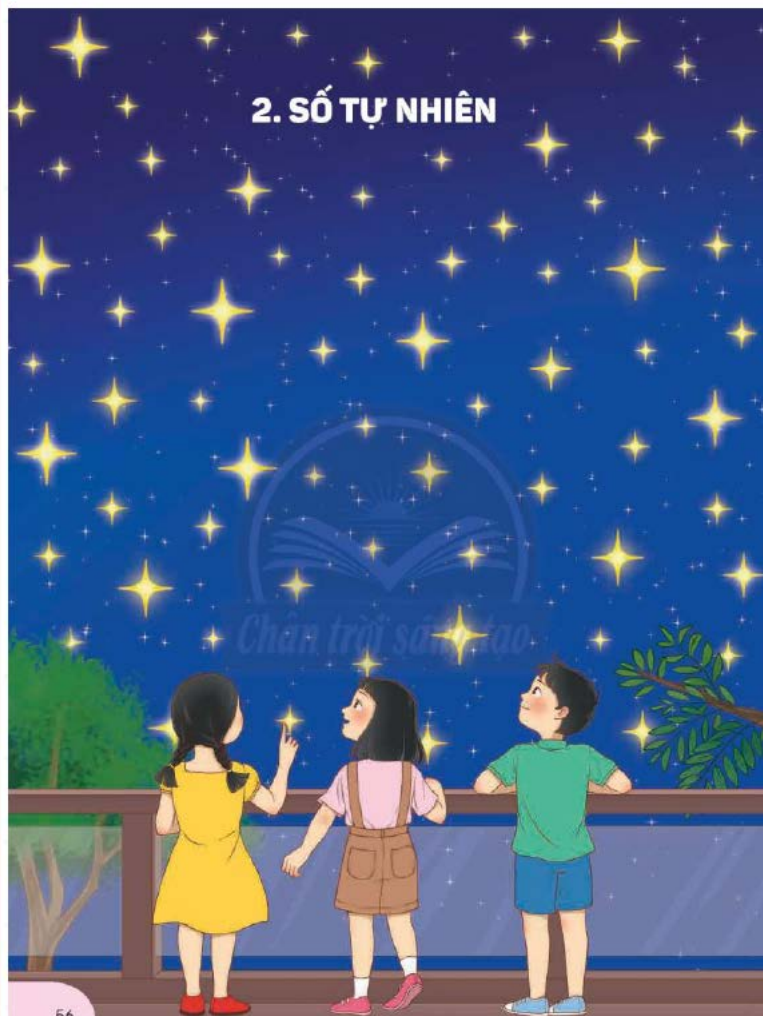
b) Thực hiện các nhiệm vụ được phân công.

c) Trình bày các nội dung đã thực hiện trước lớp.

2. SỐ TỰ NHIÊN

Bài 24

CÁC SỐ CÓ SÁU CHỮ SỐ - HÀNG VÀ LỚP

Đây là dân số của thành phố Trà Vinh năm 2019.

112 738 người

Đây là số có sáu chữ số.

100000 10000 1000 100 100 100 10 10 1 1 1 1 1 1

Số	Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
112738	1	1	2	7	3	8

Viết số: 112738
 Đọc số: Một trăm mười hai nghìn bảy trăm ba mươi tám.
 Viết số thành tổng theo các hàng:
 $112738 = 100000 + 10000 + 2000 + 700 + 30 + 8$
 Hàng đơn vị, hàng chục, hàng trăm tạo thành lớp đơn vị;
 Hàng nghìn, hàng chục nghìn, hàng trăm nghìn tạo thành lớp nghìn.

Lớp đơn vị, lớp nghìn, mỗi lớp gồm các chữ số ở hàng nào?

- Dùng 100000 10000 1000 100 10 1 thể hiện số.
  - 500000
  - 273000
  - 361862
- Viết và đọc các số tròn trăm nghìn từ 100 000 đến 900 000.
- Thực hiện theo mẫu.

Đọc số	Viết số	Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
		Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
Ba trăm tám mươi một nghìn hai trăm chín mươi lăm	381295	3	8	1	2	9	5
Bảy trăm linh tám nghìn bốn trăm hai mươi	?	?	?	?	?	?	?
?	90806		?	?	?	?	?

4 Hãy cho biết trong mỗi hình dưới đây có bao nhiêu tiền.

a)

b)

1 Tìm các số còn thiếu rồi đọc các số.

- a) 699 991; 699 992; 699 993; .?; .?; 699 996.
b) 700 007; 700 008; 700 009; .?; .?; 700 012.

2 Viết số, biết số đó gồm:

- a) 7 trăm nghìn, 5 nghìn và 3 đơn vị.
b) 5 trăm nghìn, 6 trăm và 2 đơn vị.
c) 3 chục nghìn, 4 nghìn và 6 chục.
d) 2 trăm nghìn và 5 đơn vị.

3 Số?

Mẫu: Lớp nghìn của số 401950 gồm các chữ số: 4; 0; 1.

- a) Lớp nghìn của số 786 400 gồm các chữ số: .?; .?; .?
b) Lớp đơn vị của số 45 830 gồm các chữ số: .?; .?; .?
c) Lớp nghìn của số 64 019 gồm các chữ số: .?; .?
d) Lớp đơn vị của số 8 173 gồm các chữ số: .?; .?; .?

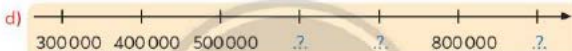
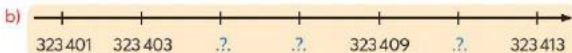
4) Viết số thành tổng theo các hàng.

a) 871634

b) 240 907

c) 505 050

5) Số?

6) Câu nào đúng, câu nào sai?

a) Số ba trăm năm mươi hai nghìn ba trăm tám mươi bốn viết là: 352 384.

b) $800\,000 + 600 + 9 = 869\,000$.

c) Các số 127 601; 230 197; 555 000; 333 333 đều là số lẻ.

d) 333 000; 336 000; 339 000; 342 000 là các số tròn nghìn.

Số?

Dừa sáp (hay còn gọi là dừa kem, dừa đặc ruột) là đặc sản của huyện Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh.

Nhìn bề ngoài, cây và trái dừa sáp giống dừa bình thường. Tuy nhiên, trái dừa sáp có cơm dày, xốp và dẻo; nước dừa sệt, trong như sương sa với vị ngọt thanh và hương thơm đặc biệt.

Tháng 10 năm 2021, lần đầu tiên dừa sáp tươi của tỉnh Trà Vinh đã được xuất khẩu sang nước Úc. Tại Úc, mỗi trái dừa sáp có giá khoảng 573 000 đồng. Làm tròn số đến hàng chục nghìn, ta nói giá tiền mỗi trái dừa sáp là gần .? đồng.

Bài 25

TRIỆU - LỚP TRIỆU

Đây là sản lượng nuôi trồng thủy sản trong tháng 8 năm 2021 của tỉnh Vĩnh Long.

4 656 700 kg

Nhiều chữ số quá!

Bạn có biết đọc số này không?

10 trăm nghìn = 1 triệu

10 triệu = 1 chục triệu

10 chục triệu = 1 trăm triệu

Lớp triệu gồm các hàng: triệu, chục triệu, trăm triệu.

Số	Lớp triệu			Lớp nghìn			Lớp đơn vị		
	Hàng trăm triệu	Hàng chục triệu	Hàng triệu	Hàng trăm nghìn	Hàng chục nghìn	Hàng nghìn	Hàng trăm	Hàng chục	Hàng đơn vị
4 656 700			4	6	5	6	7	0	0

Viết số: 4 656 700

Đọc số: Bốn triệu sáu trăm năm mươi sáu nghìn bảy trăm.

Viết số thành tổng theo các hàng:

$$4\,656\,700 = 4\,000\,000 + 600\,000 + 50\,000 + 6\,000 + 700$$

1

Viết và đọc số.

- Các số tròn triệu từ 1 000 000 đến 9 000 000.
- Các số tròn chục triệu từ 10 000 000 đến 90 000 000.
- Các số tròn trăm triệu từ 100 000 000 đến 900 000 000.

2

Đọc và viết các số (theo mẫu).

Mẫu: • 307 000 262

Đọc số: Ba trăm linh bảy triệu không nghìn hai trăm sáu mươi hai.

• Tám trăm triệu không trăm ba mươi tư nghìn một trăm linh bốn.

Viết số: 800 034 104

- Đọc các số: 512 075 243; 68 000 742; 4 203 090.
- Viết các số.
  - Sáu triệu hai trăm bảy mươi tám nghìn bốn trăm.
  - Năm mươi triệu không nghìn một trăm linh hai.
  - Bốn trăm ba mươi triệu không trăm linh tám nghìn.

- 1) Đọc các số sau.
  - a) 5 000 000
  - b) 30 018 165
  - c) 102 801 602
- 2) Viết các số sau.
  - a) Năm mươi tám triệu bốn trăm nghìn.
  - b) Một trăm triệu không trăm linh năm nghìn một trăm.
  - c) Ba triệu không nghìn không trăm mười ba.
- 3) Viết số thành tổng theo các hàng.
  - a) 6 841 603
  - b) 28 176 901
  - c) 101 010 101
- 4) Bảng dưới đây cho biết số liệu về sản lượng cá điêu hồng và cá tra xuất khẩu của tỉnh Vĩnh Long trong 8 tháng đầu năm 2021 (đơn vị tính: kg).

Cá điêu hồng	Cá tra
13 325 000	47 765 700

Dựa vào bảng trên, em hãy đọc số liệu chỉ sản lượng cá đã xuất khẩu của:

- a) Cá điêu hồng.
- b) Cá tra.

Số?

Ngoài hai loại thủy sản nuôi chủ lực của tỉnh Vĩnh Long là cá tra và cá điêu hồng, người dân còn nuôi một số loại thủy sản khác có giá trị kinh tế như: tôm càng xanh, cá thác lát, cá hô, cá trê vàng, lươn, ba ba, ếch, ... với diện tích 739 500 m².

Trong 8 tháng đầu năm 2021, sản lượng các loại thủy sản này (tính theo ki-lô-gam) là số tròn trăm có bảy chữ số, trong đó chữ số hàng triệu là số lẻ bé nhất; ba chữ số ở lớp nghìn, từ trái sang phải, lần lượt là 4, 9, 7; chữ số hàng trăm giống chữ số hàng trăm nghìn.

Sản lượng các loại thủy sản kể trên là .? kg.

Cá tra

Cá điêu hồng

Tôm càng xanh

ĐỌC, VIẾT CÁC SỐ TỰ NHIÊN TRONG HỆ THẬP PHẦN

Dân số Việt Nam năm 2019 là
96 208 984 người.

Các chữ số giống nhau có
giá trị bằng nhau không?

Số này có
hai chữ số 8,
hai chữ số 9.

Các số: 0; 1; 2; 3; 4; 5; ...; 100; ...; 1 000; ... là các số tự nhiên.

• **Viết số tự nhiên trong hệ thập phân**

Dùng mười chữ số: 0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9 để viết các số tự nhiên.

Ở mỗi hàng ta viết một chữ số.

Cứ 10 đơn vị ở một hàng lại hợp thành 1 đơn vị ở hàng trên tiếp liền nó.

10 đơn vị = 1 chục

10 chục = 1 trăm ...

Giá trị của mỗi chữ số phụ thuộc vào vị trí của nó trong số đó.

Chẳng hạn: Trong số 96 208 984, các chữ số 9 từ trái sang phải lần lượt có giá trị là: 90 000 000; 900.

• **Đọc số tự nhiên**

Đọc số theo các lớp, từ trái sang phải: Với mỗi lớp, ta đọc như đọc các số có một, hai hoặc ba chữ số rồi kèm theo tên lớp.

Chú ý: Để gọn, ta có thể không đọc tên lớp đơn vị.

Ví dụ:

Số 96 208 984 đọc là: chín mươi sáu triệu hai trăm linh tám nghìn chín trăm tám mươi tư.

1

Đọc các số sau.

a) 430

b) 27 403

c) 151 038 000

d) 3 000 009

2

Viết các số sau.

a) Bốn trăm linh sáu nghìn hai trăm mười.

b) Ba triệu bảy trăm bốn mươi nghìn chín trăm tám mươi mốt.

c) Sáu trăm hai mươi lăm triệu không trăm linh ba nghìn ba trăm hai mươi.

3 Viết giá trị của mỗi chữ số màu đỏ trong các số sau.

- a) 7365   b) 482   c) 6108952   d) 354073614

1 Viết số thành tổng theo các hàng.

- a) 3308   b) 76054   c) 400061340

2 Cho các số: 123368008; 123805; 123.

Trong các số trên:

- a) Số nào có lớp đơn vị gồm các chữ số 1; 2; 3?
b) Số nào có chữ số 8 ở hàng trăm?
c) Số nào khi viết thành tổng theo các hàng thì có một số hạng là 3000000?

3 Số?

Trong buổi đồng diễn thể dục, tất cả học sinh lớp 4C xếp thành một hàng ngang. Từ trái sang phải hay từ phải sang trái, bạn Bích đều ở vị trí thứ 18 trong hàng. Lớp 4C có ? học sinh.

Một nghìn triệu gọi là một tỉ.

Số 1000 000 000 đọc là một tỉ.

Đọc các số trong mỗi câu sau.

- a) 3000 000 000
b) 25000 000 000
c) Dân số thế giới tính đến tháng 7 năm 2021 là khoảng 7837000 000 người.

thử thách

Trò chơi **Đố em viết đúng số!**

Mỗi học sinh chuẩn bị 5 cục áo hay 5 vật nhỏ như hạt me, viên sỏi, ...

Cách chơi:

• Giáo viên nói các yêu cầu để học sinh viết số trên bảng con.

Ví dụ: Viết một số có bảy chữ số, trong đó các chữ số cuối cùng của mỗi lớp đều là 5, các chữ số còn lại là số chẵn lớn nhất có một chữ số.

• Học sinh nào viết số đúng thì được đặt một cục áo vào một cánh hoa ở hình bên. Cả lớp đọc số rồi tiếp tục chơi.

• Ai đặt cục áo vào đủ 5 cánh hoa trước thì thắng cuộc.

Bài 27

SO SÁNH VÀ XẾP THỨ TỰ CÁC SỐ TỰ NHIÊN

So sánh sản lượng cam của huyện.

Sản lượng cam năm 2020 của một số huyện thuộc tỉnh Hoà Bình.

- Cao Phong: 54767200 kg
- Lương Sơn: 4720700 kg
- Tân Lạc: 4109500 kg

So sánh các số.

• So sánh hai số tự nhiên

- Số có nhiều chữ số hơn thì lớn hơn; số có ít chữ số hơn thì bé hơn.

Ví dụ: $54767200 > 4720700$, $4720700 < 54767200$

- Nếu hai số tự nhiên có số chữ số bằng nhau thì so sánh từng cặp chữ số ở cùng một hàng kể từ trái sang phải.

Ví dụ: $4720700 > 4109500$

Nếu hai số có tất cả các cặp chữ số ở từng hàng đều bằng nhau thì hai số đó bằng nhau.

Ta luôn so sánh được hai số tự nhiên, nghĩa là xác định được số này lớn hơn, bé hơn hoặc bằng số kia.

• Sắp xếp các số tự nhiên

Có thể sắp xếp thứ tự các số tự nhiên từ bé đến lớn hoặc từ lớn đến bé.

Ví dụ: Sắp xếp các số tự nhiên 512785; 1060785; 514303; 9827 theo thứ tự từ lớn đến bé.

?, ?, ?, ?

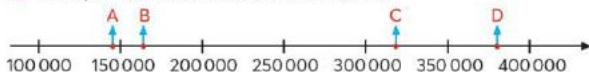
>, <, =

a) 488 ? 488 000	212785 ? 221785
b) 1200485 ? 845 002	68 509 127 ? 68 541 352
c) 112 433 611 ? 112 432 611	1500 000 ? 1 000 000 + 5

Cho các số: 164 318; 146 318; 318 164; 381164.

- a) Sắp xếp các số trên theo thứ tự từ lớn đến bé.
- b) Tìm vị trí của mỗi số đã cho trên tia số sau.

1 Thay ? bằng chữ số thích hợp.

a) $417\ 184\ 213 > 4?7\ 184\ 213$
 $88\ 743\ 441 < ?7\ 640\ 397$

b) $2\ 860\ 117 = 2?00\ 000 + 60\ 117$
 $15\ 000\ 899 > 15\ 000\ 000 + ?00$

2 Làm tròn số đến hàng trăm nghìn.

Ví dụ:

$708\ 342$; $714\ 634$; $721\ 915$; $736\ 408$; $744\ 053$ $\xrightarrow{\text{Làm tròn số đến hàng trăm nghìn}}$ **700 000**
 $750\ 621$; $763\ 200$; $773\ 452$; $786\ 343$; $798\ 490$ $\xrightarrow{\text{Làm tròn số đến hàng trăm nghìn}}$ **800 000**

a) Làm tròn số 647951 đến hàng trăm nghìn thì được số .?.

b) Làm tròn số 1253840 đến hàng trăm nghìn thì được số .?.

3 Ngày 1 tháng 4 năm 2019, Nhà nước đã thực hiện tổng điều tra dân số trên toàn lãnh thổ Việt Nam.

Số liệu về dân số của một số tỉnh vùng Tây Bắc được thể hiện trong biểu đồ bên.

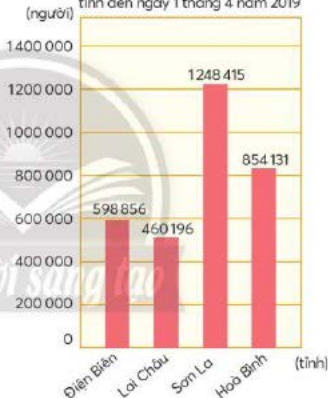
Quan sát biểu đồ, thực hiện các yêu cầu sau.

a) Dân số của mỗi tỉnh là bao nhiêu người?

b) Sắp xếp số dân của bốn tỉnh theo thứ tự từ lớn đến bé.

c) Làm tròn dân số của tỉnh Hoà Bình đến hàng trăm nghìn.

Dân số bốn tỉnh khu vực Tây Bắc tính đến ngày 1 tháng 4 năm 2019

Sản lượng cam năm 2020 của huyện Cao Phong (tỉnh Hoà Bình) đạt được trên 50 triệu ki-lô-gam.

Chọn ý trả lời đúng.

Năm 2020, sản lượng cam của huyện Cao Phong đạt được:

- A. ít hơn 50 000 000 kg
B. nhiều hơn 50 000 000 kg
C. bằng 50 000 000 kg

Có bao nhiêu số tự nhiên?

Nhiều lắm!

Đố các bạn tìm được số tự nhiên lớn nhất.

• Dãy số tự nhiên

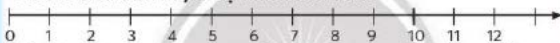
Các số tự nhiên sắp xếp theo thứ tự từ bé đến lớn tạo thành *dãy số tự nhiên*.

0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; ...

Trong dãy số tự nhiên:

- Thêm 1 vào một số, ta được số tự nhiên liền sau số đó. Không có số tự nhiên lớn nhất, dãy số tự nhiên có thể kéo dài mãi.
- Bớt 1 ở một số (khác số 0), ta được số tự nhiên liền trước số đó. Không có số tự nhiên liền trước số 0, số 0 là số tự nhiên bé nhất.
- Hai số tự nhiên liên tiếp nhau thì hơn hoặc kém nhau 1 đơn vị.

• Có thể biểu diễn dãy số tự nhiên trên tia số

Mỗi số tự nhiên ứng với một điểm trên tia số. Số 0 ứng với điểm gốc của tia số.

Với hai số tự nhiên trên tia số, số gần gốc 0 hơn là số bé hơn; số xa gốc 0 hơn là số lớn hơn.

- 1** Thực hành viết ba số tự nhiên liên tiếp (nhóm ba bạn). Một bạn viết một số không quá tám chữ số. Các bạn còn lại viết số liền trước và số liền sau của số đó. Sắp xếp các số vừa viết để được ba số tự nhiên liên tiếp.

- 1**
- a) Tìm số liền sau của mỗi số: 100; 99999999.
  - b) Tìm số liền trước của mỗi số: 9; 1000 000.
  - c) Nếu biểu diễn bốn số đã cho ở câu a và câu b trên tia số, số nào gần gốc 0 nhất, số nào xa gốc 0 nhất?

- 2** Nêu ba số tiếp theo của mỗi dãy số dưới đây.
- a) 994; 995; 996; 997; 998; ...
  - b) 0; 2; 4; 6; 8; ...
  - c) 1; 3; 5; 7; 9; ...
  - d) 3; 8; 13; 18; 23; ...

Nêu ba số tiếp theo của dãy số: 1; 1; 2; 3; 5; 8; 13; ...

- 1 Chọn ý trả lời đúng.
  - a) Số 380 105 690 đọc là:
    - A. Ba mươi tám triệu một trăm linh năm nghìn sáu trăm chín mươi.
    - B. Ba trăm tám mươi triệu một trăm năm nghìn sáu trăm chín mươi.
    - C. Ba trăm tám mươi triệu một trăm linh năm nghìn sáu trăm chín mươi.
    - D. Ba tám không một không năm sáu chín không.
  - b) Chữ số 8 trong số 380 105 có giá trị là:
    - A. 800
    - B. 8 000
    - C. 80 000
    - D. 8 000 000
  - c) Làm tròn số 380 690 đến hàng trăm nghìn thì được số:
    - A. 380 700
    - B. 400 000
    - C. 380 000
    - D. 200 000
- 2 Viết mỗi số: 7 180 và 5 071 807 thành tổng theo các hàng.
- 3 Mỗi số 325; 5 084; 1724 610 thuộc những dãy số nào dưới đây?
 Dãy số thứ nhất: 0; 1; 2; 3; 4; ...
 Dãy số thứ hai: 0; 2; 4; 6; 8; ...
 Dãy số thứ ba: 0; 5; 10; 15; 20; ...
- 4 Sắp xếp các số 7 659; 985; 2 007 659; 7 660 theo thứ tự từ lớn đến bé.
- 5 Mỗi mặt hàng dưới đây có kèm theo giá bán. Mặt hàng nào có giá cao nhất, mặt hàng nào có giá thấp nhất?

Tivi 16 990 000 đồng/cái		Máy giặt 16 490 000 đồng/cái	
	Quạt máy 895 000 đồng/cái		Tủ lạnh 17 490 000 đồng/cái

- 6 Chị Hai mua 3 kg cam hết 75 000 đồng. Hỏi mẹ mua 2 kg cam cùng loại và 1 kg quýt giá 45 000 đồng thì hết bao nhiêu tiền?

7 Có thể, chắc chắn hay không thể?

Trong hộp có ba thẻ số: **492735** **3600152** **62830**. Không nhìn vào hộp, lấy ra một thẻ.

- a) ??. lấy được thẻ ghi số tự nhiên.
- b) ??. lấy được thẻ ghi số lẻ.
- c) ??. lấy được thẻ ghi số lớn hơn 4 000 000.

8 Mỗi bạn lấy được bao nhiêu lần tấm thẻ có 1 chấm tròn?

- a) Thực hành nhóm ba.

– Trong hộp có 3 tấm thẻ.

– Không nhìn vào hộp, các bạn thay nhau mỗi lần lấy một tấm thẻ, đếm số chấm tròn rồi đặt lại thẻ vào hộp.

Nếu thẻ vừa lấy có 1 chấm tròn thì vẽ 1 vạch.

– Mỗi bạn thực hiện 5 lần.

Ví dụ: Kết quả lấy được thẻ có một chấm tròn của các bạn như sau:

Bình: || (2 lần);

An: ||| (3 lần);

Hoà: | (1 lần).

- b) Giáo viên lập bảng thống kê số lần lấy được tấm thẻ có một chấm tròn của học sinh cả lớp.

Số lần	0	1	2	3	4	5
Số học sinh	??	??	??	??	??	??

Có bao nhiêu học sinh lấy được 4 hoặc 5 lần?

• Góc

Góc đỉnh O;
cạnh OA, OB.

Đọc tên các góc còn lại.

• Đơn vị đo góc

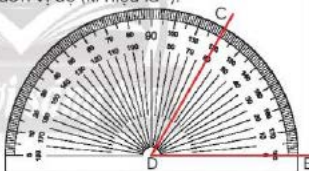
Để đo góc, ta thường dùng đơn vị độ (kí hiệu là $^{\circ}$).

• Đo góc bằng thước đo góc

- Đặt tâm của thước trùng với đỉnh của góc.

- Vạch 0° của thước trùng với một cạnh của góc.

- Đọc số đo tại vạch của thước trùng với cạnh còn lại của góc.

Góc đỉnh D; cạnh DC, DE có số đo là 60° .

• Góc vuông, góc nhọn, góc tù, góc bẹt

Góc vuông có số đo bằng 90° .

Góc nhọn có số đo bé hơn 90° .

Góc tù có số đo lớn hơn 90° .

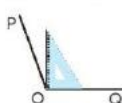
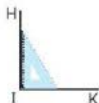
Góc bẹt có số đo bằng 180° .

- 1 Nói theo mẫu.
Mẫu:

Góc nhọn đỉnh M; cạnh MN, ML
có số đo bé hơn 90° .

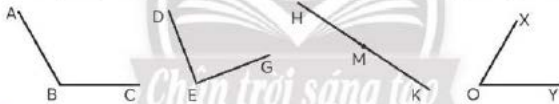

- 2 Thực hiện các động tác tạo hình các loại góc đã học.

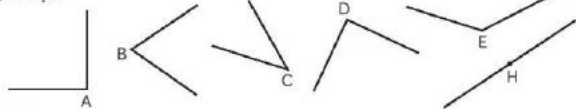

- 3

- a) Đo các góc dưới đây bằng thước đo góc rồi nêu số đo mỗi góc.
b) Trong các góc vừa đo, góc nào là: góc nhọn, góc vuông, góc tù, góc bẹt?

- 1 Trong các góc dưới đây, góc nào là: góc nhọn, góc vuông, góc tù, góc bẹt?

Sự duyên dáng của chim sếu thể hiện ở dáng vẽ của chúng.
Với các tư thế khác nhau, ta thấy hình ảnh góc vuông, góc nhọn,
góc tù, góc bẹt ở mỗi chân của chim sếu.

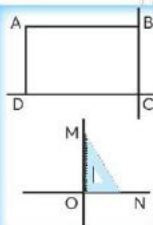
**Bài
31**

HAI ĐƯỜNG THẲNG VUÔNG GÓC

Rẽ phải theo con đường vuông góc với đường vừa đi.

Là đường nào?

• Kéo dài hai cạnh BC và DC của hình chữ nhật ABCD ta được hai đường thẳng vuông góc với nhau.

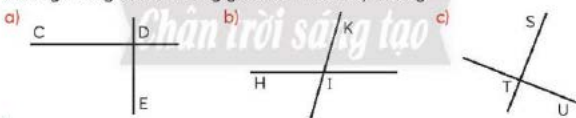
• Hai đường thẳng OM và ON vuông góc với nhau. Có mấy góc đỉnh O là góc vuông?

Dùng ê-ke để kiểm tra.

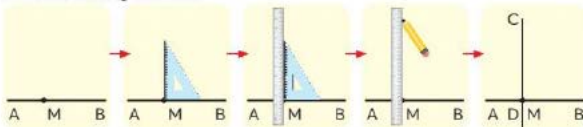

1 Nêu tên từng cặp cạnh vuông góc với nhau trong hình chữ nhật ABCD.
Mẫu: AB và BC là một cặp cạnh vuông góc với nhau.

2 Quan sát hai đường thẳng cắt nhau. Dùng ê-ke để kiểm tra hai đường thẳng đó có vuông góc với nhau hay không.

3 Cho trước đường thẳng AB và điểm M nằm trên đường thẳng AB. Vẽ đường thẳng CD đi qua điểm M và vuông góc với đường thẳng AB theo hướng dẫn sau:

1 Thực hiện tương tự bài **3** với trường hợp điểm M không nằm trên đường thẳng AB.

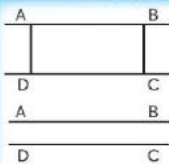
**Bài
32**

HAI ĐƯỜNG THẲNG SONG SONG

Các thanh gỗ
được xếp đẹp quá!

Các thanh gỗ này được
xếp song song.

• Kéo dài hai cạnh AB và DC của hình chữ nhật ABCD ta được hai đường thẳng song song với nhau.

• AB và DC là hai đường thẳng song song với nhau.
Hai đường thẳng song song với nhau không bao giờ cắt nhau.

1 Xem hình phần Cùng học, nêu tên từng cặp cạnh song song với nhau trong hình chữ nhật ABCD.

2 Cho trước đường thẳng AB và điểm M không nằm trên đường thẳng AB. Vẽ đường thẳng CD đi qua điểm M và song song với đường thẳng AB theo hướng dẫn sau.

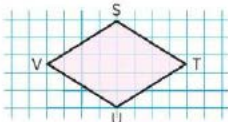

Nhận xét: Hai đường thẳng AB và CD cùng vuông góc với đường thẳng MN.

1 Nêu các cặp cạnh song trong những hình sau.

Hình A

Hình B

2 Quan sát hình ảnh các con đường dưới đây.

- Nêu tên hai con đường vuông góc với nhau.
- Nêu tên hai con đường song song với nhau.

Tìm trong thực tế hình ảnh hai đường thẳng vuông góc với nhau, hai đường thẳng song song với nhau.

- 1** Ở mỗi đồng hồ dưới đây, hai kim tạo thành góc bao nhiêu độ?

A

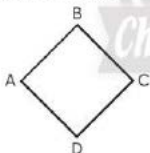

B

C

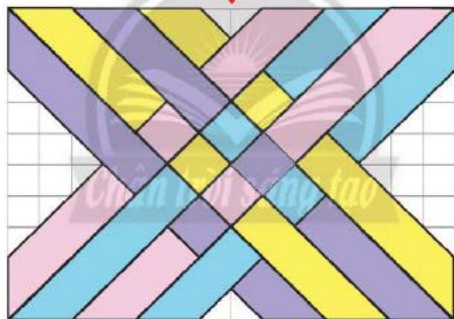
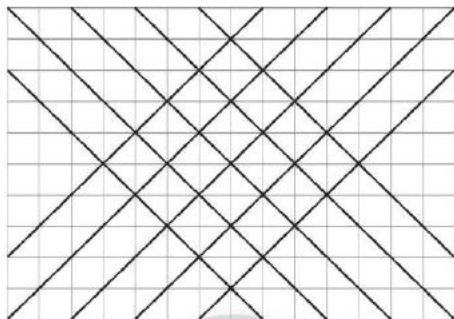
- 2** Câu nào đúng, câu nào sai?
- a) Góc 90° là góc vuông.   b) Góc nhọn bé hơn góc vuông.
c) Góc tù bé hơn góc bẹt.   d) Góc bẹt là góc vuông.
- 3** Hai kim của đồng hồ trong mỗi câu sau tạo thành góc nhọn, góc vuông, góc tù hay góc bẹt?
- a) Đồng hồ chỉ 9 giờ.   b) Đồng hồ chỉ 18 giờ.
c) Đồng hồ chỉ 5 giờ kém 15 phút.   d) Đồng hồ chỉ 11 giờ 5 phút.
- 4** Nêu tên các cặp cạnh vuông góc, các cặp cạnh song song trong mỗi hình dưới đây.

Tìm trong thực tế hình ảnh các loại góc đã học và hình ảnh hai đường thẳng vuông góc, hai đường thẳng song song.

5 Vẽ trang trí trên giấy kẻ ô vuông.

Tính đến ngày 31 tháng 10 năm 2021, nước ta đã có 106 nhà máy điện gió. Quan sát hình ảnh các trụ điện gió ở hình bên và cho biết hai cánh quạt của trụ điện gió tạo thành góc bao nhiêu độ. Dùng thước đo góc để kiểm tra.

Cảnh đồng điện gió

Bài 34 GIÂY

Tờ nghe thấy tiếng tích - tắc.

Đố bạn tiếng tích - tắc phát ra khi kim nào di chuyển?

Kim giây

Giây là một đơn vị đo thời gian.

1 phút = ? giây.

Đếm thêm 5 để biết kim giây mỗi đồng hồ sau chỉ bao nhiêu giây.

? giây

? giây

? giây

? giây (1 phút)

Khi kim giây dịch chuyển hết 60 vạch (1 vòng trên mặt đồng hồ), ta có thời gian 1 phút.

1 phút = 60 giây

60 giây = 1 phút

- 1 Vỗ tay theo sự di chuyển của kim giây trên đồng hồ.

Kim giây nhích một vạch, các em vỗ tay một cái để cảm nhận khoảng thời gian 1 giây.

- 2 Đoán xem bao nhiêu giây?

Một nhóm bạn hát một vài câu. Cả lớp không nhìn đồng hồ, đoán xem các bạn đã hát trong bao nhiêu giây.

Mẹ của em ở trường ...

1 Số?

a) 2 giờ = ?. phút

5 giờ = ?. phút

b) 2 giờ 30 phút = ?. phút

8 giờ 15 phút = ?. phút

1 giờ = 60 phút

1 phút = 60 giây

1 phút = ?. giây

3 phút = ?. giây

5 phút 5 giây = ?. giây

7 phút 45 giây = ?. giây

2 Câu nào đúng, câu nào sai?

a) 6 phút 12 giây = 612 giây.

b) Sơn và Trang vệ sinh mũi, họng bằng nước muối. Sơn thực hiện trong 3 phút, Trang thực hiện trong 180 giây. Thời gian vệ sinh mũi, họng của hai bạn dài bằng nhau.

3 Giờ, phút hay giây?

a) Mỗi ngày anh Hai làm việc ở văn phòng 8 ?.
b) Hai chị em đứng chờ 10 ?. nữa.
c) Tí xem một tập phim thiếu nhi trong 15 ?.

4 Máy đếm nhịp giúp người tập đàn dương cầm (pi-a-nô) giữ nhịp tốt. Nếu mỗi giây máy đếm được 3 nhịp thì có bao nhiêu nhịp trong 1 phút?

Với mỗi câu dưới đây, em có 5 giây để tìm câu trả lời.

a) Hãy nêu tên 3 con vật nuôi.

b) Hãy nêu tên 3 loại cây được trồng ở trường em.

c) Hãy nêu tên 3 nghề trong xã hội.

Giờ, phút hay giây?

Ngày 23 tháng 12 năm 2021, có hai người Việt Nam đã xác lập kỉ lục Guinness (Ghi-nét) thế giới với màn trình diễn chống dấu leo 100 bậc thang trong vòng 53 ?, tức là chưa tới 1 phút.

Số?

Em tập làm bác sĩ.

Em đếm nhịp đập của người thân trong 1 phút. Vậy thời gian mỗi nhịp đập của tim khoảng ?. giây.

Bắt mạch.

Tên gọi Hoàn Kiếm xuất hiện vào đầu thế kỉ XV.

Thế kỉ là một đơn vị đo thời gian.

1 thế kỉ = 100 năm

Từ năm 1 đến năm 100 là thế kỉ một (thế kỉ I).

Từ năm 101 đến năm 200 là thế kỉ hai (thế kỉ II).

Từ năm 201 đến năm 300 là thế kỉ ?. (thế kỉ III).

...

Từ năm 1901 đến năm 2000 là thế kỉ ?. (thế kỉ XX).

Từ năm 2001 đến năm 2100 là thế kỉ .?.

21 viết bằng chữ số La Mã là XXI.

1 Trò chơi Năm đó thuộc thế kỉ nào?

Mỗi bạn lần lượt viết một năm, các bạn còn lại nói năm đó thuộc thế kỉ nào.

Thế kỉ hai mươi mốt.

2 Số?

1 thế kỉ = ?. năm

1 năm = ?. tháng

1 tháng = ?. ngày, ?. ngày, ?. hay ?. ngày

1 tuần = ?. ngày

1 ngày = ?. giờ

1 giờ = ?. phút

1 phút = ?. giây

3

a) Kể tên các tháng có 31 ngày, 30 ngày, 28 hay 29 ngày.

b) Cho biết: Năm nhuận là năm mà tháng 2 có 29 ngày.

Năm không nhuận là năm mà tháng 2 có 28 ngày.

Hỏi: Năm nhuận có bao nhiêu ngày?

Năm không nhuận có bao nhiêu ngày?

1 Số?

- a) Thế kỉ V: Từ năm ?. đến năm ?.   b) Thế kỉ VI: Từ năm ?. đến năm ?.
c) Thế kỉ X: Từ năm ?. đến năm ?.   d) Thế kỉ XX: Từ năm ?. đến năm ?.

2

- a) Bác Hồ sinh năm 1890, Bác Hồ sinh vào thế kỉ nào?
b) Lễ kỉ niệm 100 năm ngày Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước được tổ chức vào năm 2011. Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước vào năm nào? Năm đó thuộc thế kỉ nào? Năm 2011 thuộc thế kỉ nào?

3

Xem ba tờ lịch của năm 2024 và trả lời câu hỏi.

2024

Tháng 1						
Thứ Hai	Thứ Ba	Thứ Tư	Thứ Năm	Thứ Sáu	Thứ Bảy	Chủ Nhật
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Tháng 2						
Thứ Hai	Thứ Ba	Thứ Tư	Thứ Năm	Thứ Sáu	Thứ Bảy	Chủ Nhật
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Tháng 3						
Thứ Hai	Thứ Ba	Thứ Tư	Thứ Năm	Thứ Sáu	Thứ Bảy	Chủ Nhật
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

- a) Năm 2024 có là năm nhuận không? Năm 2024 có bao nhiêu ngày?
b) Nếu hôm nay là ngày 27 tháng 1 năm 2024 thì 5 tuần sau sẽ là ngày, tháng, năm nào?

thử thách

Số?

Phát thanh viên của đài truyền hình thông báo: “5 phút nữa chúng ta sẽ bước sang thế kỉ 21”. Thời điểm phát thanh viên thông báo là lúc: ?. giờ ?. phút, ngày ?, tháng ?, năm ?.

Số?

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư bắt đầu vào đầu thế kỉ 21. Cuộc cách mạng này mang lại nhiều lợi ích cho xã hội, trong đó có giáo dục. Nhờ thế, những bất tiện khiến học sinh không thể đến trường như nhà xa, dịch bệnh, ... đều được giải quyết qua các lớp học trực tuyến. Giáo viên và học sinh dù ngồi tại nhà vẫn có thể tiến hành bài học qua điện thoại hoặc máy tính. Các em có cơ hội trải nghiệm cảm giác du ngoạn vào thế giới thực như cùng vào rừng Cúc Phương, khám phá chim muông, tìm hiểu thăm thực vật đa dạng,... ngay tại ngôi nhà của mình.

20 năm đầu của thế kỉ 21 là từ năm ?. đến năm ?.

Bài 36

YẾN, TẠ, TẤN

Bà dân mua
1 yến gạo.

Mẹ ơi,
yến là gì ạ?

Yến, tạ, tấn là các đơn vị đo khối lượng.

$$1 \text{ yến} = 10 \text{ kg}$$

$$1 \text{ tạ} = 10 \text{ yến}, 1 \text{ tạ} = 100 \text{ kg}$$

$$1 \text{ tấn} = 10 \text{ tạ}, 1 \text{ tấn} = 1000 \text{ kg}$$

1 Tìm hiểu quan hệ giữa yến, tạ, tấn và ki-lô-gam.

a)

$$1 \text{ yến} = 10 \text{ kg}$$

b)

$$1 \text{ tạ} = 10 \text{ yến}$$

$$1 \text{ tạ} = ? \text{ kg}$$

c)

$$1 \text{ tấn} = 10 \text{ tạ}$$

$$1 \text{ tấn} = ? \text{ kg}$$

2 Số?

a) 5 yến = ? kg

40 kg = ? yến

2 yến 7 kg = ? kg

b) 3 tạ = ? kg

800 kg = ? tạ

6 tạ 20 kg = ? kg

c) 2 tấn = ? kg

7 000 kg = ? tấn

5 tấn 500 kg = ? kg

2 Nặng hơn, nhẹ hơn hay nặng bằng?

Khối lượng mỗi bao xi măng dưới đây được ghi trên bao bì (xem hình).

Khối lượng con lợn và con bò lần lượt là 2 tạ và 5 tạ.

a) 5 bao xi măng ? con lợn.

b) 7 bao xi măng ? con bò.

1 Chọn ý trả lời thích hợp.

a) Con gà của bà Năm cân nặng:

- A. 2 kg   B. 2 yến   C. 2 tạ   D. 2 tấn

b) Con bò mẹ cân nặng khoảng:

- A. 3 kg   B. 3 yến   C. 3 tạ   D. 3 tấn

c) Một con voi châu Á khi trưởng thành có thể nặng tới:

- A. 5 kg   B. 5 yến   C. 5 tạ   D. 5 tấn

2 Khối lượng hàng hoá mỗi xe vận chuyển được ghi ở thùng xe (xem hình).

a) Sắp xếp các xe theo thứ tự hàng hoá vận chuyển từ nặng đến nhẹ.

b) Trung bình mỗi xe chở được bao nhiêu ki-lô-gam hàng?

Làm tròn kết quả này đến hàng nghìn rồi cho biết trung bình mỗi xe chở được khoảng mấy tấn hàng.

3 Số?

Một xe tải đang ở trên bàn cân (không có người trên xe). Đồng hồ cân cho biết khối lượng xe và hàng hoá là 2 tấn 945 kg. Biết khối lượng xe là 2021 kg và khối lượng hàng mà xe được phép chở nặng nhất là 824 kg.

Khối lượng hàng hoá xe đã chở quá mức quy định là ? kg.

Mỗi thang máy chở người đều có quy định riêng về khối lượng chuyên chở để đảm bảo an toàn cho người di chuyển.

Quan sát thông tin ở hình bên, ta biết thang máy này cho phép tổng khối lượng những người đi chuyển trong một lần nặng nhất là 540 kg. Để tiện lợi cho việc sử dụng, người ta quy định số người tương ứng với 540 kg là 9 người.

Công ty lắp ráp thang máy này đã ước tính trung bình mỗi người nặng bao nhiêu ki-lô-gam?

1

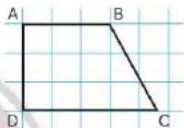
- a) Viết số gồm 4 triệu, 2 trăm nghìn, 5 nghìn, 3 chục và 1 đơn vị.
b) Đọc số vừa viết.

2

- Câu nào đúng, câu nào sai?
a) Số lớn nhất có bảy chữ số là 1000 000.
b) 1 là số tự nhiên bé nhất.
c) Trong dãy số tự nhiên, các số được sắp xếp theo thứ tự từ bé đến lớn.
d) Làm tròn số 109 633 đến hàng nghìn thì được số 110 000.

3

- Cho hình tứ giác ABCD (xem hình bên).
a) Số đo mỗi góc của hình tứ giác là bao nhiêu độ?
b) Nêu tên các cặp cạnh vuông góc với nhau.
c) Nêu tên cặp cạnh song song với nhau.

4

- Số?
Trong lịch sử nước ta, ba trận thủy chiến trên sông Bạch Đằng đã viết nên những trang sử hào hùng của dân tộc.
• Năm 938 thuộc thế kỉ .?, Ngô Quyền đánh tan quân Nam Hán.
• Năm 981 thuộc thế kỉ .?, Lê Đại Hành chiến thắng quân Tống.
• Năm 1288 thuộc thế kỉ .?, Trần Hưng Đạo chiến thắng quân Mông-Nguyên.

5

- Thay .? bằng số hoặc các chữ giờ, phút, giây.
Vào sáng thứ Hai hằng tuần, chúng em được tham dự lễ chào cờ. Lễ chào cờ của trường em bắt đầu lúc 7 .?. 30 phút. Trong buổi lễ này, chúng em hát Quốc ca trong 3 .?. 30 .?.
Như vậy, chúng em đã hát Quốc ca trong .? giây.

6

- Số?
a) Người ta ước tính trên thế giới cứ mỗi phút trôi qua lại có 1 triệu chai nhựa được bán ra. Như vậy, trong 1 giờ, trên thế giới có khoảng .? triệu chai nhựa được bán ra.
b) Ở Việt Nam, mỗi phút có gần 2 tấn rác nhựa thải ra môi trường. Trong 1 giờ, chúng ta đã thải ra môi trường gần .? tấn rác thải nhựa.

7 Số?

Năm 2019 tại Việt Nam, lượng rác thải khó phân huỷ được thu gom ở khu vực đô thị khoảng 64 nghìn tấn, ở nông thôn khoảng 38 nghìn tấn. Trong số rác thải trên, 45 nghìn tấn đã được chôn lấp, còn lại để tái chế.

- a) Khối lượng rác thải khó phân huỷ đã thu gom cả ở khu vực đô thị và nông thôn là: ? nghìn tấn hay ? tấn.
b) Khối lượng rác thải dùng để tái chế là: ? nghìn tấn hay ? tấn.

Số?

Hình ảnh dưới đây là một thùng rác làm từ vỏ chai nhựa đã qua sử dụng. Thùng rác có dạng khối trụ gồm 2 lớp chai với số lượng bằng nhau. Đáy của thùng rác là một tấm lưới để ngăn rác rơi xuống đất.

- Làm 1 thùng rác như vậy cần ? chai nhựa.
- Khối lớp Bốn dự định làm các thùng rác đó. Mỗi học sinh sẽ đóng góp 2 chai nhựa. Cần ? học sinh tham gia đóng góp để vừa đủ số chai làm 7 thùng rác.

Ngày 30/4/1975 là Ngày Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Em hãy cho biết năm đó thuộc thế kỉ nào?

ÔN TẬP SỐ TỰ NHIÊN

- 1** Thực hiện các yêu cầu.
- Đọc số: 815 159; 6 089 140; 720 305 483; 34 180 300.
  - Viết số.
    - Một trăm bảy mươi nghìn sáu trăm linh hai.
    - Hai trăm mười triệu không nghìn ba trăm ba mươi lăm.
    - Bốn mươi triệu tám trăm nghìn.
    - Năm triệu sáu trăm linh ba nghìn không trăm linh bảy.
  - Viết các số sau thành tổng theo các hàng.
    - 439 160
    - 3 045 601
- 2** Câu nào đúng, câu nào sai?
- Trong số 34 584 014, chữ số 4 ở lớp triệu có giá trị là 4 004 004.
  - Trong dãy số tự nhiên, các số chẵn và các số lẻ được sắp xếp xen kẽ.
  - Khi so sánh hai số tự nhiên có số chữ số bằng nhau, ta so sánh từng cặp chữ số ở cùng một hàng kể từ phải sang trái.
  - Làm tròn số 219 865 đến hàng trăm nghìn thì được số 200 000.
- 3** Số thứ năm trong mỗi dãy số sau là số chẵn hay số lẻ?
- 28; 29; 30; ...
  - 1; 6; 11; ...
  - 65; 68; 71; ...
  - 34; 44; 54; ...
- 4** **>, <, =**
288 100 ? 390 799	5 681 000 ? 5 650 199
1 000 000 ? 99 999	36 129 313 ? 36 229 000
895 100 ? 800 000 + 90 000 + 5 000 + 100	
48 140 095 ? 40 000 000 + 9 000 000	
  - Sắp xếp các số sau theo thứ tự từ lớn đến bé.
451 167; 514 167; 76 154; 76 514.
  - Tìm số bé nhất, tìm số lớn nhất trong các số sau.
987 654; 456 789; 12 345 678; 3 456 789.

- 5 Ước lượng: Trong hình dưới đây có khoảng bao nhiêu tiền?

Quan sát bảng sau.

Dân số các châu lục trên thế giới tính đến tháng 7 năm 2021

Tên châu lục	Châu Á	Châu Âu	Châu Đại Dương	Châu Mỹ	Châu Phi
Số dân (triệu người)	4 651	744	43	1 027	1 373

- a) Đọc số dân của mỗi châu lục.
 b) Có 5 bạn A, B, C, D, E đến từ 5 châu lục, số dân của mỗi châu lục nơi các bạn sống có các đặc điểm như sau:
- Các bạn A, B, C sống ở các châu lục mà số dân theo thứ tự từ nhiều đến ít và đều là số có mười chữ số.
  - Bạn D sống ở châu lục mà số dân là số có tám chữ số.
- Hỏi mỗi bạn sống ở châu lục nào?

Lâm Đồng là tỉnh có nhiều cảnh đẹp. Mỗi năm nơi đây thu hút hàng triệu khách đến tham quan và nghỉ dưỡng. Vào dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần (năm 2022), ước tính lượng lượt khách thăm Lâm Đồng là số tròn trăm nghìn có 6 chữ số, trong đó chữ số hàng trăm nghìn là số lẻ thứ hai trong dãy số tự nhiên.

Số lượng lượt khách đó là ..?

ÔN TẬP CÁC PHÉP TÍNH

1 Đặt tính rồi tính.

a) $15480 + 66\,059$

b) $52\,133 - 8\,091$

c) $8\,205 \times 6$

d) $29\,376 : 9$

2 Các biểu thức nào dưới đây có giá trị bằng nhau?

A $700 + 800 + 300$

H $(2\,000 \times 5) \times 7$

B $(2\,000 \times 7) \times 5$

K $4\,000 \times 5 + 6\,000 \times 5$

C $(4\,000 + 6\,000) \times 5$

L $(700 + 300) + 800$

3 Chọn ý trả lời đúng.

70 là trung bình cộng của hai số nào dưới đây?

A. 60 và 78

B. 65 và 73

C. 66 và 74

D. 63 và 7

4 Số?

a) $?. + 22\,800 = 63\,500$

b) $37\,081 - ? = 3\,516$

c) $?. \times 7 = 12\,012$

d) $?. : 8 = 1\,208$

Số?

Trong bảng bên, ba số theo hàng dọc, hàng ngang, hay hàng chéo đều có trung bình cộng là 500.

?	520	510
540	?	?
?	480	?

Có bao nhiêu con cừu?

Có 45 con thỏ.

Số con thỏ gấp 3 lần số con heo.

Số con cừu bằng trung bình cộng của số con thỏ và số con heo.

5 Số?

Bác Bình mua một cái tủ lạnh giá 15 triệu đồng và một cái máy giặt giá 16 triệu đồng. Cửa hàng giảm giá cho bác Bình 1 triệu đồng cho mỗi một hàng. Bác Bình phải trả tiền mua hàng là .?. triệu đồng.

6 Nghĩa mua hai loại vở, mỗi loại đều mua 7 quyển. Mỗi quyển vở loại thứ nhất có giá 4 000 đồng. Mỗi quyển vở loại thứ hai có giá 6 000 đồng. Hỏi Nghĩa đã mua tất cả vở hết bao nhiêu tiền?

7 Giải bài toán theo tóm tắt sau:

3 hộp bút: 64 500 đồng.

4 hộp bút: ... đồng?

Giá tiền các hộp bút như nhau.

8 Có 45 quyển vở xếp đều vào 9 túi. Hỏi với 60 quyển vở cùng loại thì xếp đều được vào bao nhiêu túi như thế?

Chọn ý trả lời đúng.

Có ba loại bình hoa với số lượng mỗi loại như hình bên.

Gia đình Hương dự định cắm hoa vào một trong ba loại bình này nhưng chưa xác định được loại nào.

Hương được giao nhiệm vụ mua hoa, số cành hoa Hương mua phải thỏa mãn điều kiện: Dù dùng loại bình nào thì số cành hoa cũng vừa đủ để cắm đều vào các bình và bình nào cũng có hoa.

Số cành hoa Hương mua có thể là:

A. 40 cành

B. 30 cành

C. 15 cành

D. 12 cành

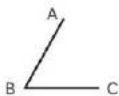
Đường hoa Nguyễn Huệ (Thành phố Hồ Chí Minh) dịp Tết Nhâm Dần có số giò hoa và chậu hoa là số mà chỉ thiếu khoảng 3 000 giò và chậu hoa nữa thì được khoảng 100 000 cái. Số giò hoa và chậu hoa đó khoảng bao nhiêu cái?

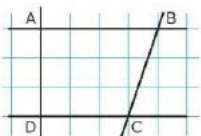
ÔN TẬP HÌNH HỌC VÀ ĐO LƯỜNG

- 1 Đo các góc dưới đây bằng thước đo góc rồi nêu số đo mỗi góc.

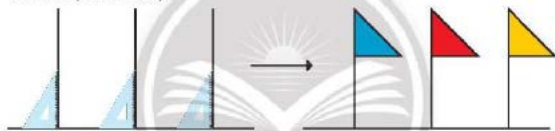

- 2 Câu nào đúng, câu nào sai?
Trong hình vẽ bên, tứ giác ABCD có:

- a) 2 góc vuông và 2 góc nhọn.
- b) Hai cạnh AB và DC cùng vuông góc với cạnh AD.
- c) Cạnh AB song song với cạnh DC.
- d) Cạnh AD song song với cạnh BC.

- 3 Vẽ hình (theo mẫu).

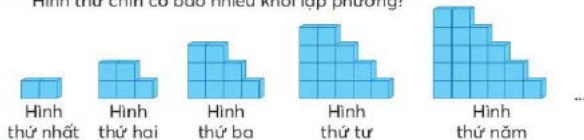

- 4 Xếp hình.

Con rùa

- 5 Quan sát dãy các hình dưới đây.
Hình thứ chín có bao nhiêu khối lập phương?

6 >, <, =

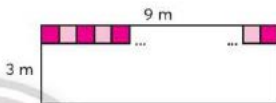
- a) 1 giờ 30 phút ? 130 phút
5 thế kỉ 48 năm ? 548 năm
8 phút 20 giây ? 480 giây
- b) 10 cm^2 ? 1 dm^2
 1 m^2 ? 100 dm^2
 36 m^2 ? 360 dm^2

7 Bạn An ghi chép số đo diện tích của một số đồ vật nhưng quên viết đơn vị đo. Em hãy giúp bạn tìm đơn vị đo thích hợp.

- a) Viên gạch men hình vuông lát nền có diện tích 16 ?.
b) Diện tích mỗi chiếc nhãn vở là 28 ?.
c) Diện tích phòng học là 48 ?.

8 Số?

Bác Ba muốn lát nền một căn phòng hình chữ nhật có chiều dài 9 m , chiều rộng 3 m . Bác dự định dùng các viên gạch hình vuông cạnh 4 dm hoặc 6 dm .

- a) Để các viên gạch lát nền được nguyên vẹn, bác Ba sẽ sử dụng loại gạch có cạnh dài ? dm . Biết diện tích các mạch gạch (mạch vữa) không đáng kể.
b) Nếu lát các viên gạch đã chọn thành một hàng theo hết chiều dài căn phòng thì hàng gạch đó có ? viên.

Khi lát gạch kín nền căn phòng, sẽ có ? hàng gạch như vậy.

Bác Ba sẽ phải dùng tất cả ? viên gạch để lát kín nền căn phòng đó.

Số?

Loài rùa trên đảo An-đơ-bra (Aldabra, châu Phi) dài hơn 1 m và được mệnh danh là loài vật sống lâu nhất thế giới. Có một con rùa từng sống ở vườn bách thú từ năm 1875 và chết vào năm 2006 . Con rùa này đến vườn bách thú từ thế kỉ ? và chết vào thế kỉ ?.

Cá voi xanh là loài động vật lớn nhất thế giới, trung bình mỗi con cá cái dài 24 m , có con nặng tới 180 tấn. Quả tim cá voi xanh nặng khoảng 600 kg , mạch máu của chúng to đến mức ta có thể bơi trong đó.

Nếu mỗi con voi nặng 5 tấn thì ? con voi mới nặng bằng 1 con cá voi xanh kể trên.

Rùa trên đảo An-đơ-bra

Cá voi xanh

ÔN TẬP MỘT SỐ YẾU TỐ THỐNG KÊ VÀ XÁC SUẤT

- 1** Trò chơi *Đố bạn que nào dài hơn!*
Trò chơi dành cho một nhóm bạn.
Chuẩn bị: 2 que cùng loại; một que dài, một que ngắn.

Các bạn luân phiên cầm que (xem hình), các bạn còn lại đoán xem que nào dài hơn. Mỗi bạn giữ que 3 lần cho các bạn đoán. Ai đoán đúng nhiều nhất thì thắng cuộc. (Lưu ý ghi chép kết quả sau mỗi lần đoán.)

- 2** Tìm hiểu về thời gian chơi trò chơi điện tử của một nhóm bạn.

Số giờ chơi trò chơi điện tử trong một tuần
(giờ)

Trong một tuần:

- Mỗi bạn chơi trò chơi điện tử mấy giờ?
- Thời gian chơi của bạn nào nhiều nhất, bạn nào ít nhất?
- Trung bình mỗi bạn chơi trò chơi điện tử mấy giờ?
- Có mấy bạn chơi nhiều hơn 2 giờ?

Trẻ em từ 7 tuổi đến 11 tuổi chỉ nên chơi trò chơi điện tử mỗi tuần 1 giờ, khi đó các em sẽ đạt được kĩ năng vận động tốt hơn và thành tích học tập cao hơn.

Nếu các em chơi trò chơi điện tử nhiều hơn 2 giờ mỗi tuần thì không những không đạt được ích lợi như kể trên mà còn ảnh hưởng xấu đến sức khỏe và kết quả học tập.

Em nên cùng người thân đặt thời gian biểu cho các hoạt động giải trí trong một tuần. Em có thể tham khảo các hoạt động giải trí như: thể thao, đọc sách, trò chơi dân gian, trò chơi điện tử, vẽ tranh, hát múa, ...

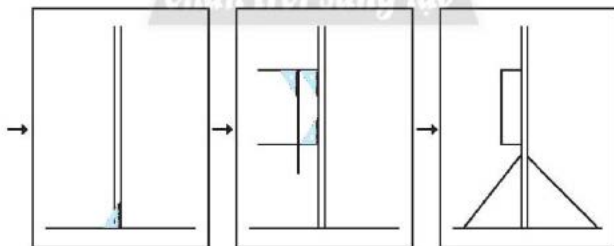
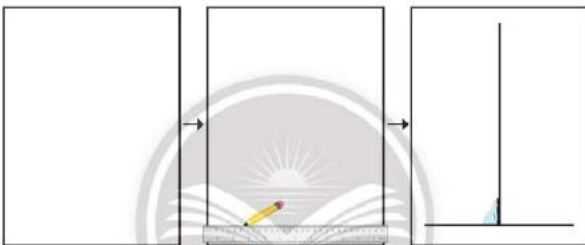
VẼ TRANH CÂY NÊU NGÀY TẾT

Thực hành theo nhóm.

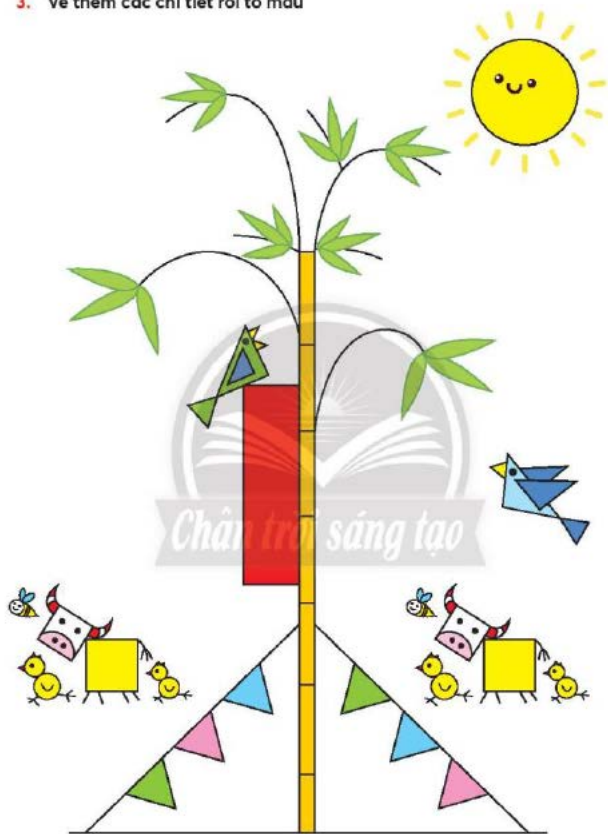
1. Chuẩn bị

Giấy trắng không có dòng kẻ, thước thẳng, ê-ke, bút chì, bút màu.

2. Vẽ theo hướng dẫn sau

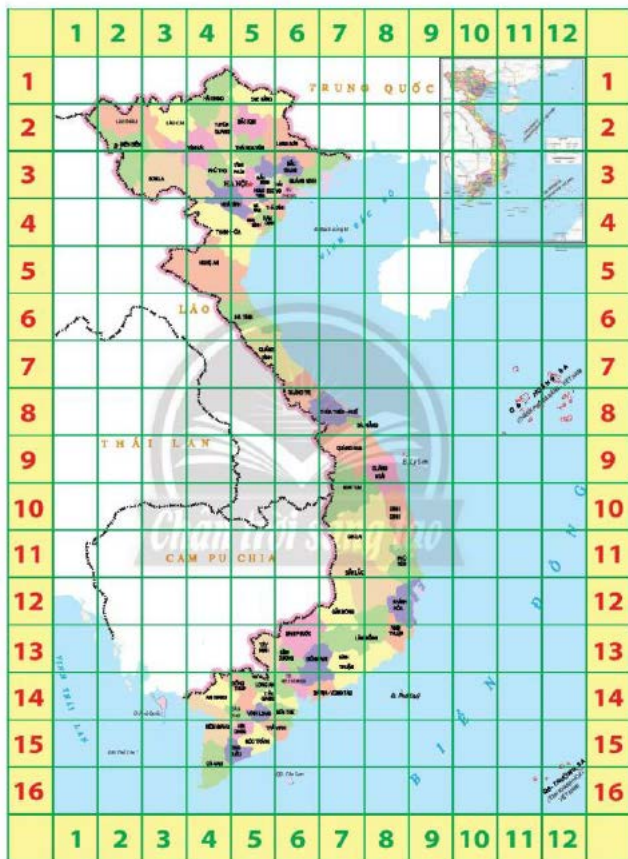

3. Vẽ thêm các chi tiết rồi tô màu

Cây nêu ngày Tết

Đất nước em

Nguồn: Cục Đo đạc, Bản đồ và Thông tin địa lý Việt Nam

Bảng thuật ngữ

Thuật ngữ	Trang
Bài toán liên quan đến rút về đơn vị	19
Biểu đồ cột	39
Biểu thức có chứa chữ	26
Dãy số liệu	37
Dãy số tự nhiên	66
Đề-xi-mét vuông	48
Độ	69
Giây	76
Góc bẹt	69
Góc nhọn	69
Góc tù	69
Hai đường thẳng song song	72
Hai đường thẳng vuông góc	71
Hàng	57
Hệ thập phân	62

Thuật ngữ	Trang
Lớp	57
Lớp triệu	60
Mét vuông	50
Số chẵn	15
Số lần lặp lại của một sự kiện	43
Số lẻ	15
Số trung bình cộng	45
Số tự nhiên	62
Sự kiện	43
Tạ	80
Tấn	80
Thế kỉ	78
Tính chất giao hoán	30
Tính chất kết hợp	30
Triệu	60
Yến	80

Nguồn tư liệu

Trang	Nội dung	Nguồn tham khảo
9	Độ dài quãng đường bộ từ Hà Nội đến một số địa điểm ở nước ta	www.google.com/maps
57	Dân số thành phố Trà Vinh	Niên giám thống kê tỉnh Trà Vinh năm 2019, trang 67
59	Dứa sáp	https://moit.gov.vn/tu-hao-hang-viet-nam/dua-sap-tra-vinh-lan-dau-tien-duc-tiep-thi-chinh-thuc-toi-australia.html (ngày 29/10/2021)
61	Nuôi trồng thủy sản tỉnh Vĩnh Long	https://tongcucthuysan.gov.vn/vi-vn/nuoi-trong-thuy-san/-nuoi-thuy-san/doc-tin/016217/2021-08-31/vinh-long-san-luong-nuoi-trong-thuy-san-toan-tinh-08-thang-dau-nam-dat-666898-tan
62	Dân số Việt Nam	Kết quả tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019, trang 9
64, 65	Sản lượng cam tỉnh Hoà Bình	Niên giám thống kê tỉnh Hoà Bình năm 2020, trang 428
65	Dân số bốn tỉnh khu vực Tây Bắc	Kết quả tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019, trang 12, 13, 14
75	Nhà máy điện giá	https://moit.gov.vn/tin-tuc/phat-trien-nang-luong/them-14-nha-may-dien-gio-duc-cong-nhan-van-hanh-thuong-mai.html
77	Kỉ lục Guinness	https://vnexpress.net/quoc-co-quoc-nghiep-lap-ky-luc-guinness-moi-4407164.html
82	Rác thải nhựa	https://vov.vn/tin-24h/moi-phut-co-1-trieu-chai-nhua-duc-ban-ra-tren-khup-the-gioi-1012233.vov https://tuoitre.vn/frac-thai-nhua-tang-len-dang-ke-can-chung-toy-giam-thieu-ngay-luc-nay-20201204150452607.htm
85	Lượt khách tham quan Lám Đống dịp Tết Nhâm Dần 2022	https://nhandan.vn/61-trieu-luat-khach-du-lich-noi-dia-trong-ky-nghi-tet-nham-dan-2022-post684982.html
89	Rùa trên đảo An-da-bra	Các siêu sao trong thế giới động vật, tác giả DK Derek Harvey, Nguyễn Việt Long dịch, Nhà xuất bản Dân trí, năm 2015, trang 197
	Cá voi xanh	Các siêu sao trong thế giới động vật, tác giả DK Derek Harvey, Nguyễn Việt Long dịch, Nhà xuất bản Dân trí, năm 2015, trang 45, 107

---

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHẠM VĂN THÁI

Biên tập nội dung: TRẦN THANH HẢ – ĐẶNG THỊ THUY – NGUYỄN THỊ PHƯỚC THO

Biên tập mỹ thuật: ĐẶNG NGỌC HẢ

Thiết kế sách: ĐẶNG NGỌC HẢ – NGUYỄN NGỌC ĐAN THANH

Trình bày bìa: ĐẶNG NGỌC HẢ – PHÙNG THỊ THANH BÌNH

Minh hoạ: ĐAN THANH – NGỌC HẢ – ĐÀO HẢ

Sửa bản in: TRẦN THANH HẢ – ĐẶNG THỊ THUY – NGUYỄN THỊ PHƯỚC THO

Chế bản: CÔNG TY CP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐÌNH

Bản quyền © (2022) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

TOÁN 4 – TẬP MỘT (Chấn trời sáng tạo)

Mã số:

In ..... bản, (QĐ ...) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in: ..... địa chỉ .....

Cơ sở in: ..... địa chỉ .....

Số ĐKXB:

Số QĐXB: .../QB- GD - HN ngày ... tháng ... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN:

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 4 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 4 – TẬP MỘT
2. TIẾNG VIỆT 4 – TẬP HAI
3. TOÁN 4 – TẬP MỘT
4. TOÁN 4 – TẬP HAI
5. TIẾNG ANH 4 Family and Friends (National Edition) – Student Book
6. ĐẠO ĐỨC 4
7. KHOA HỌC 4
8. LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ 4
9. TIN HỌC 4
10. CÔNG NGHỆ 4
11. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 4
12. ÂM NHẠC 4
13. MĨ THUẬT 4 (BẢN 1)
14. MĨ THUẬT 4 (BẢN 2)
15. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 4 (BẢN 1)

Chân trời sáng tạo

Các đơn vị đầu mỗi phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Click vào hình ảnh trên để khám phá và Truy cập <http://chuntrisangtao.nxbgd.vn> và nhập mã số tại chỗ tương ứng để học.

